

PРАВNA ZNANOST MED METRIKO IN VSEBINO: SAMOBITNOST SLOVENSKE PRAVNE ZNANOSTI V GLOBALIZIRANEM AKADEMSKEM PROSTORU

JANJA HOJNIK

Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta, Maribor, Slovenija
janja.hojnik@um.si

Poglavje opozarja, da se slovenska pravna znanost vse bolj prilagaja mednarodnim indeksacijskim merilom, kar ogroža njeno samobitnost in oddaljuje raziskave od domačih pravnih problemov. Kritično obravnava prenos meril vrednotenja s področja naravoslovnih metod v pravo, ki vodi v razdrobljenost vsebin, formalistično inflacijo objav (pospešeno z orodji umetne inteligence) ter zanemarjanje tem, ključnih za slovenski pravni red. Pod vprašaj postavi ustreznost bibliometričnih kazalcev, zlasti faktorja vpliva, ter pokaže, kako se ocenjevanje člankov reducira na rang revij. Primerja selektivni Web of Science – z njegovimi pristranskostmi proti neameriškim, neangleškimi in specializiranim pravnim revijam – s finskim publikacijskim forumom, ki temelji na recenzentski presoji. Statistično analizira korelacije med lestvicama in na podlagi anket med evropskimi uredniki pojasni, zakaj številne vodilne revije niso v WoS. Zavzame se za vsebinsko ustrežnejša, domači stroki prilagojena merila.

DOI

[https://doi.org/
10.18690/um.pf.2.2026.2](https://doi.org/10.18690/um.pf.2.2026.2)

ISBN

978-961-299-182-1

Ključne besede:
vrednotenje pravne
znanosti,
samobitnost,
analiza citatov,
faktor vpliva revije,
recenzije,
Web of Science,
JUFO,
DORA,
Leidenski manifest

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.pf.2.2026.2](https://doi.org/10.18690/um.pf.2.2026.2)

ISBN
978-961-299-182-1

Keywords:

legal research evaluation,
disciplinary autonomy,
citation analysis,
journal impact factor,
JIF,
JCR,
peer review,
Web of Science,
JUFO,
DORA,
Leiden Manifesto

LEGAL SCHOLARSHIP BETWEEN METRICS AND SUBSTANCE: PRESERVING THE IDENTITY OF SLOVENIAN LEGAL SCHOLARSHIP IN A GLOBALIZED ACADEMIC SPACE

JANJA HOJNIK

University of Maribor, Faculty of Law, Maribor, Slovenia
janja.hojnik@um.si

The chapter points out that Slovenian legal scholarship is increasingly adapting to international indexing metrics, threatening its autonomy and distancing research from domestic legal problems. It critically examines the transfer of evaluation methods from the natural sciences into law, which leads to fragmented topics, formalistic publication inflation (accelerated by AI tools), and neglect of issues crucial to the Slovenian legal order. It questions the suitability of bibliometric indicators, especially the journal impact factor, and shows how article assessment is reduced to journal rank. It compares the selective Web of Science – with its biases against non-US, non-English, and specialized law journals - with Finland's Publication Forum, which relies on peer review rather than citations. It statistically analyses correlations between the two lists and, drawing on a survey of European editors, explains why many leading journals are not in WoS. The chapter argues for content-sensitive criteria tailored to the needs of domestic legal scholarship.

University of Maribor Press

1 Uvod

Pravna znanost ima ključno vlogo pri skrbi za vladavino prava in zagotavljanju kakovostnega pravnega okolja v Republiki Sloveniji. Vendar pa se v zadnjih letih slovenska pravna znanost vse močnejše znajde pod vplivom mednarodnih znanstvenih indeksacijskih sistemov, kot sta Web of Science in Scopus, ki s svojo logiko razvrščanja in ocenjevanja oblikujeta raziskovalne prakse tudi v nacionalnih akademskih okoljih. Ta vpliv se ne odraža zgolj v tehničnih spremembah objavljanja, temveč ima globlje posledice za samobitnost pravne znanosti v Sloveniji, tj. lastno identiteto, notranjo smiselnost in upravičenost do obstoja neodvisno od zunanjih meril. Pravo kot znanstvena disciplina ni le nosilec univerzalnih pravnih teorij, temveč tudi varuh pravnega reda, povezanega s specifičnim družbenim, zgodovinskim in institucionalnim kontekstom. Vendar pa se zaradi usmerjenosti raziskovalnih politik v mednarodno vidnost – pogosto v angleškem jeziku in za tujega bralca – raziskovalna pozornost oddaljuje od domačih pravnih problemov in od vprašanj, ki so bistvena za ohranjanje pravne države v Sloveniji. To pa ne pomeni, da so mednarodne objave nujno kakovostnejše od tistih, ki so objavljene v slovenščini in namenjene prispevanju k razvoju in izboljšanju domače pravne ureditve. Čeprav je Slovenija članica Evropske unije, temeljna področja civilnega, kazenskega in upravnega prava še vedno v veliki meri sodijo v okvir nacionalnega pravnega reda, ki ostaja le delno harmoniziran. Zato skrb za samobitnost slovenske pravne znanosti in pravnega sistema ni vprašanje tradicije, temveč nujnost za ohranjanje pravne države.

Slovenska pravna znanost se, tako kot pravna znanost v številnih drugih raziskovalnih sistemih, sooča s sistemskimi izzivi, povezanimi z vrednotenjem znanstvenega dela, ki je preneseno iz naravoslovnih in tehničnih ved, kar vodi do kvantitativno usmerjenih meril uspešnosti raziskovalcev. To povzroča številne negativne posledice za pravno znanost, kot so t. i. *salami slicing* (razdrobljenost raziskovalnih tematik, kjer se ena širša raziskava razčleni na več ozkih objav, da bi se doseglo večje število objavljenih del); praksa množičnega soavtorstva, ki umetno napihuje bibliografske kazalce raziskovalcev; skrčenje znanstvenih monografij (ker pravni raziskovalci dobijo enako število točk za monografijo obsega 100 strani kot za 1000 strani, se obseg pravnih monografij zmanjšuje); prioritizacija tujih revij in angleškega jezika, kar vodi do zanemarjanja raziskav, ki so pomembne za slovenski

pravni red in prakso ter iskanje tem, ki imajo potencial za visoko citiranje, in izogibanje tistim, ki tega potenciala nimajo (število citatov, h-indeks).

Ob tem se zastavljajo vsaj naslednja tri temeljna vprašanja, ki zahtevajo širšo razpravo v državi, tako med pravniki kot tudi širše: ali je slovenska pravna znanost še pomembna za vladavino prava v Republiki Sloveniji? Ali vse tri veje oblasti še vedno potrebujejo domačo pravno znanost, ali pa se postopoma odmikajo od nje v pričakovanju, da bodo pravno-raziskovalno delo opravili tuji akademiki? Ali oblasti celo ustreza, da domače pravne znanosti ni, saj tako nihče ne bo poglobljeno izpostavljajal morebitnih problemov pri njihovem delovanju? To poglavje v monografiji poskuša prispevati k navedeni problematiki z argumentacijo, da pristop k vrednotenju pravne znanosti ne more biti enak kot na področjih tehnike in naravoslovja, saj utegne to voditi k degradaciji slovenske pravne znanosti. V tem smislu so osrednja raziskovalna vprašanja naslednja. V kolikšni meri je faktor vpliva revije, kot ga opredeljuje Web of Science (kot ga upravlja Clarivate Analytics) in je splošno sprejet na drugih raziskovalnih področjih, v skladu s specifično naravo (evropske) pravne znanosti? Ali je faktor vpliva revije v popolnem nasprotju s pravno znanostjo ali pa v primerjavi z razvrstitvijo, ki temelji na recenzijem pregledu, relativno ustrezno ocenjuje pravne revije? Ali obstaja potreba po (evropski) lestvici pravnih revij, ki temelji na recenzijem recenziranju?

V nadaljevanju poglavja najprej v drugem razdelku pojasnim, kako na metriki temelječi sistemi vrednotenja vplivajo na akademsko svobodo in zakaj se v pravo pogosto izkažejo za metodološko in vsebinsko problematične. Nato v tretjem razdelku podrobneje analiziram faktor vpliva revije (JIF) ter položaj pravnih revij v sistemu Web of Science, vključno z vprašanji selektivnosti, jezikovne in regionalne pristranskosti ter z omejitvami citatnih kazalnikov v disciplini, kjer imajo knjige in nacionalni jezik posebno težo. V četrtem razdelku predstavim alternativni, na strokovni presoji temelječ sistem razvrščanja pravnih revij (JUFO) ter njegove prednosti in dileme. Osrednji del tega poglavja monografije se v petem razdelku osredotoča na primerjavo WoS/JIF in JUFO s statističnimi analizami ter z vpogledom v stališča urednikov uglednih evropskih pravnih revij do WoS. Poglavje zaključim v šestem razdelku s sintezo ugotovitev in s predlogom usmeritev, ki kombinirajo bibliometrične in recenzijske pristope ter upoštevajo tudi nacionalno relevantno pravno raziskovanje.

2 Akademska svoboda in ocenjevanje pravne znanosti

Kljub temeljnemu prepričanju o pomenu akademske svobode, s katero je raziskovanje neločljivo povezano, se v zadnjih letih vse bolj poudarja uspešnost in učinkovitost raziskav, ki jih podpira država, kar omejuje svobodo raziskovalcev pri odločanju, katerim temam se bodo posvetili in kje bodo objavili svoje znanstvene objave.¹ Visoko šolstvo je del današnjega konkurenčnega sveta, javnost pa zahteva informacije o tem, ali se raziskave obrestujejo. Zato je državno financiranje akademskih raziskav bolj odvisno od uspešnosti.² Kot ugotavlja *Van Gestel*, t. i. »novi javni menedžment« zahteva, da so znanstveniki nadzorovani kot redno zaposleni, in ti, vključno s pravnimi znanstveniki, morajo vse bolj tekmovati s tistimi iz drugih ved za financiranje raziskav.³ To zahteva določeno obliko ocenjevanja raziskovalne uspešnosti.⁴ Ker pa je angažiranje strokovnjakov za ocenjevanje raziskav na makro ravni, ki bi prebrali in ocenili vse knjige in članke, predrago in časovno potratno, so se vodstva univerz in financerji raziskav zatekli k približkom za ugotavljanje kakovosti raziskav.

To poglavje se osredotoča na ocenjevanje pravnih revij, ki pogosto služijo kot približki kakovosti člankov⁵ in se uporabljajo pri ocenjevanju raziskav na makro (kot tudi na mikro⁶) ravni. Kar zadeva kakovost raziskav, pravo kot akademska disciplina nima na mednarodni ravni splošno dogovorjenih kazalnikov. Metrike, ki temeljijo na analizi citatov, skupnost pravnikov zavrača, sporne pa so tudi različne lestvice revij.⁷ Medtem ko je pravnim raziskovalcem v številnih državah doslej uspelo ohraniti avtonomijo glede tega, kje bodo objavljali svoje raziskave, so njihovi kolegi v vse večjem številu drugih držav ocenjeni na podlagi metrik, zabeleženih v Web of Science, Scopusu ali podobnih podatkovnih zbirkah. Ker te metrike vplivajo na njihovo individualno poklicno pot ter na financiranje raziskav s strani njihovih fakultet in univerz, so se prisiljeni prilagoditi tako, da objavljajo v revijah, ki so navedene v podatkovnih zbirkah, ki jih njihove institucije pričakujejo in nagrajujejo.

---

¹ Moed, 2005, str. 15.

² Denimo na Švedskem 20 % neposrednega javnega financiranja raziskav temelji na uspešnosti (Bakardjieva Engelbrekt, 2019, str. 173).

³ Van Gestel et al., 2017, str. 1; Hicks, 2012, str. 251; Sandström in Van den Besselaar, 2018, str. 365.

⁴ Taylor, 2006, str. 1, 2 in 18.

⁵ Ruda, 2019, str. 317; Van Gestel, 2015, str. 165 in 902.

⁶ Pri postopkih zaposlovanja in napredovanja posameznih raziskovalcev ter pri izbiri raziskovalnih projektov za financiranje.

⁷ Van Gestel, 2015; Van Leeuwen, 2013; Svantesson, 2009, str. 678; Milanović, 2016.

Če baze podatkov, ki temeljijo na metriki, niso prilagojene pravnemu raziskovanju (ali obratno), se lahko raziskovalci na področju prava soočijo z nepravičnimi ocenami in neupravičenimi primerjavami med zelo različnimi raziskovalnimi disciplinami.

Kljub temu vlade in vodstva univerz vse pogosteje uporabljajo na metriki temelječe ocenjevanje raziskovalne uspešnosti, ki se uporablja v znanosti, za ocenjevanje pravnih publikacij, da bi podprli svoje odločitve o financiranju. Vendar pa ima pravo, kar zadeva metriko, veliko več skupnega s humanistiko kot z naravoslovjem.⁸ Zlasti ekonomija se z vidika metrike precej razlikuje od prava. A kot je bila humanistika prisiljena k večji preglednosti in mednarodni primerljivosti kakovosti znanstvenih publikacij, je tudi pravo vse bolj pod pritiskom, da to stori.⁹ Pozitivna posledica tega je, da se vse več publikacij ukvarja z ocenjevanjem akademskega pravnega raziskovanja in obravnava vprašanja vrednotenja pravne znanosti.¹⁰

Izhodišče tega poglavja v monografiji je, da je nujno treba določiti merila, ki bi v množici pravnih revij na svetovnem trgu razlikovala tiste z višjo ali pričakovano znanstveno kakovostjo od tistih, ki so pod tem standardom. V zvezi s tem se za hitro in stroškovno učinkovito vrednotenje raziskovalne uspešnosti izbrane skupine raziskovalcev pogosto uporabljata bibliometrični pristop, ki temelji na kazalnikih, ter razvrščanje publikacijskih kanalov na podlagi recenzijske presoje.¹¹ Posledično sta primerjana razvrščanje pravnih revij, ki temelji na citiranju, in razvrščanje pravnih revij, ki temelji na recenzijem pregledu.

V zvezi s tem je v naslednjem razdelku najprej obravnavan položaj pravnih revij v Web of Science, ki je v vseh raziskovalnih disciplinah in po vsem svetu priznan kot najbolj selektiven indeks znanstvenih revij, na katerega se vse pogosteje sklicujejo financerji raziskav. Ker ta analiza med drugim razkriva pristranskost do neameriških pravnih revij in regionalizem pravne znanosti, nato proučujem alternativni sistem razvrščanja pravnih revij s poudarkom na razvrstitvi, ki jo vodi odbor, pristojen za pravo v okviru Finskega foruma za publikacije (JUFO). Gre za pregledno in uporabniku prijazno razvrščanje, ki bi lahko služilo kot osnova za evropsko

---

⁸ Kar zadeva analizo citatov, *Moed* meni, da je pravo del humanistike. Sklicuje se na študijo, ki je vključevala pravo in lingvistiko ter ugotovila, da so bile glavne smernice metodologije enake. *Moed*, 2005, str. 1 in 159.

⁹ Van Gestel, 2015, str. 906.

¹⁰ Van Gestel in Lienhard, 2019; Perez et al., 2019, str. 240.

¹¹ Haddawy et al., 2016, str. 162.

razvrščanje pravnih revij. Poglavje nato primerja oba sistema razvrščanja pravnih revij z nekaterimi statističnimi analizami korelacij med njima, ki jih dopolnjuje študija odnosa več kot štiridesetih urednikov vodilnih evropskih pravnih revij do Web of Science. To omogoča razmislek o tem, zakaj toliko mednarodno vodilnih pravnih revij ni uvrščenih v WoS, ter vpogled v pristranskost, ki jo za evropske pravne revije povzroča razvrščanje na podlagi faktorja vpliva, kar kaže na potrebo po evropskem razvrščanju pravnih revij na podlagi recenzijskega pregleda, ki bi dopolnjevalo prvo.

3 Faktor vpliva revije in pravna znanost

3.1 Množica pravnih revij

Pravne revije so zelo raznolike. *Perez idr.* ocenjujejo, da je na svetu 1629 pravnih revij.¹² Vendar ta številka upošteva le pravne revije, ki objavljajo dela v angleškem jeziku. Zaradi pomembne delitve na univerzalne in lokalne pravne revije je dejansko število pravnih revij v resnici veliko večje. Avtorji nacionalnih poročil v knjigi *Evaluation of Academic Legal Research in Europe* na primer ocenjujejo, da obstaja približno 135 avstrijskih pravnih revij, od katerih jih le sedem delno ali v celoti objavlja dela v angleščini,¹³ več kot 100 švicarskih pravnih revij, ki objavljajo članke v nemščini, francoščini in italijanščini, redko pa v angleščini,¹⁴ približno 250 italijanskih pravnih revij, ki večinoma objavljajo članke v italijanščini,¹⁵ 325 španskih pravnih revij, ki večinoma objavljajo članke v španščini,¹⁶ približno 1300 nemških pravnih revij, ki večinoma objavljajo članke v nemščini,¹⁷ 150 nizozemskih pravnih revij¹⁸ itd. Ker je mogoče pričakovati, da druge evropske države, zlasti večje, kot sta Francija in Rusija, ter pravna znanost v Aziji, Afriki, Kanadi in Latinski Ameriki objavljajo številne pravne revije v jezikih, ki niso angleščina, lahko sklepamo, da je na trgu ogromno število pravnih revij. Dejansko ni ovir, razen ekonomskih, ki pa so s širjenjem spletnega založništva vse manj pomembne, da bi kateri koli pravni oddelek ali celo posamezni pravnik, akademik ali strokovnjak, izdajal »svojo« pravno revijo. Vendar pa naraščajoče število pravnih revij vpliva na kakovost pravnih

---

¹² Perez et al., 2019, str. 244. Ta podatek je bil pripravljen z združevanjem podatkov iz nabora podatkov Washington&Lee, Web of Science in Scopusovih seznamov pravnih revij.

¹³ Maier, 2019, str. 116.

¹⁴ Lienhard et al., 2019, str. 152.

¹⁵ Peruginelli, 2019, str. 248.

¹⁶ Ruda, 2019, str. 306.

¹⁷ Purnhagen in Petersen, 2019, str. 91.

¹⁸ Van Gestel in Snel, 2019, str. 64.

publikacij zaradi povečanja števila sprejemov, zato je iluzorno trditi, da je več tisoč pravnih revij, večinoma z enako privlačnimi naslovi, primerljive (visoke) kakovosti.

Čeprav se sliši prepričljivo, da so raziskovalci najboljši strokovnjaki na svojih področjih in morajo zato imeti svobodo, da objavljajo tam, kjer menijo, da je to najbolj primerno,¹⁹ je očitno, da se nagibajo k bližnjicam in izbirajo poti, ki zahtevajo manj navora za objavo člankov, kar vodi v to, da je objavljenih več člankov, vendar slabše kakovosti in s šibkejšim prispevkom k pravni znanosti.²⁰ Umetna inteligenca v zadnjih letih znanstveno »produkcijo« samo še povečuje. Zato utegne biti določeno razlikovanje med revijami višje in nižje kakovosti dragoceno tako za avtorje kot tudi za ocenjevalce in vodje raziskav.

3.2 JIF – sporen približek kakovosti revije

Da bi znanstvene revije z večjo prepoznavnostjo v posameznih disciplinah ločili od drugih, je Eugene Garfield,²¹ znan kot »oče indeksiranja citatov akademske literature«, uvedel koncept faktorja vpliva revije (JIF).²² V šestdesetih letih prejšnjega stoletja je uvedel indeks Science Citation Index (SCI), ki je nato pripeljal do multidisciplinarne platforme Web of Science (v nadaljevanju WoS), ki danes zajema visokokakovostne raziskave na področju naravoslovja, družboslovja ter umetnosti in humanistike ter ponuja svetovno priznan indeks citiranosti na podlagi znanstvenih revij, objavljenih po vsem svetu, z retrospektivnim zajemom vse do leta 1900.²³

WoS si ne prizadeva biti izčrpen v smislu, da bi poskušal zajeti vse revije, objavljene na določenem področju, temveč sledi načelu selektivnosti, tako da so vključene le revije, ki zaprosijo za vključitev in izpolnjujejo navedena merila. Ta usmeritev izhaja iz t. i. Bradfordovega zakona razpršenosti, po katerem razmeroma majhno število

¹⁹ JUFO, FAQ, Why is the classification not suitable for the evaluation of individual researchers? <http://www.julkaisuforum.fi/en/evaluations/faq> (obiskano: 3. 3. 2026).

²⁰ V zvezi z Novo Zelandijo poročajo, da se je zaradi nacionalnega ocenjevanja raziskav, ki nagrajuje število objav, leta 2017 v primerjavi z letom 2012 za 17 % povečalo število prispevkov, ki so bili ocenjeni kot financirani, medtem ko se je delež prispevkov, ki so bili ocenjeni kot »visoko kakovostni« ali »vrhunski«, povečal za tri odstotne točke (Ross, 2019).

²¹ Ustanovitelj Inštituta za znanstvene informacije (ISI), ki ga je pozneje upravljal Thomson Reuters, zdaj pa Clarivate Analytics. Slednja upravlja platformo Web of Science (WoS).

²² Jacso, 2010, str. 222.

²³ Clarivate, Osnovna zbirka Web of Science: Uvod, <https://clarivate.libguides.com/woscc> (obiskano: 3. 3. 2026).

revij objavi večino pomembnih znanstvenih rezultatov.²⁴ Da bi bila revija upoštevana za vključitev, mora biti mednarodno usmerjena (v smislu članov uredniškega odbora in avtorjev), imeti mora recenzijo, etične prakse objavljanja, pravočasnost (revija mora objavljati v skladu z navedeno pogostostjo, saj to kaže, da ima zadosten dotok člankov), po možnosti mora biti polno besedilo v angleščini, spoštovati mora uredniške konvencije (kot so povzetki, popolni bibliografski podatki za vse citirane reference in popolni naslovni podatki za vsakega avtorja) in biti sposobna pritegniti uveljavljene znanstvenike na študijskem področju (na podlagi analize citatov).²⁵

Clarivate Analytics, sedanji lastnik platforme, na podlagi statističnih podatkov o revijah objavlja letna poročila o citiranosti revij (Journal Citation Reports - JCR), ki pripisujejo citiranost revijam, vključenim v podatkovne zbirke. JCR temelji na JIF, ki je opredeljen kot povprečno število citatov člankov iz osnovne revije, objavljenih v zadnjih dveh letih, v drugih revijah, navedenih v WoS. Glede na njihov JIF so revije na lestvici včasih razdeljene v četrtine ali kvartile (Q1 do Q4).

Prikaz izračuna JIF za leto 2021 za revijo The Modern Law Review:

JIF = število citatov v letu 2021 na članke, objavljene v letu 2019 (67) + 2020 (64) / število citiranih člankov v letu 2019 (38) + 2020 (38) = 131/76 = 1,724

Preglednica 1: JCR bibliometrični podatki za The Modern Law Review

Leto	Število citatov na članke, objavljene v letih n-1 in n-2	Število objavljenih člankov v letih n-1 in n-2	JIF	Četrtine na lestvici WoS
2021	131	75	1.724	Q1
2020	94	76	1.237	Q2
2019	71	83	0.855	Q2
2018	60	93	0.645	Q2
2017	57	90	0.633	Q3

V številnih raziskovalnih disciplinah se JIF uporablja kot približek relativne pomembnosti revije na njenem področju, pri čemer revije z višjim JIF veljajo za prestižnejše od tistih z nižjim. Raziskovalci so motivirani za objavlanje v prestižnih

²⁴ Garfield, 1979; Moed, 2005, str. 110–112. Analiza 11813 revij iz vseh kategorij naravoslovja in družboslovja, zajetih v JCR 2014, je pokazala, da kar 525 revij predstavlja 50 % tega, kar je citirano, in več kot 25 % tega, kar je v njih objavljeno. Jedro 4470 teh revij predstavlja 80 % objavljenih člankov in skoraj 85 % citiranih člankov.

²⁵ Testa, 2009; Testa, Selection process, <https://clarivate.com/essays/journal-selection-process/> (obiskano: 3. 3. 2026).

revijah, JIF pa se pogosto upošteva pri akademskih napredovanjih in pritisku na raziskovalce, da se usmerijo v revije z višjim faktorjem vpliva.²⁶ Z uredniškega vidika prestižnejše revije pritegnejo več člankov in imajo tako privilegij, da izberejo najboljše za objavo. Ker je pristop, ki temelji na citiranju (bibliometrični), postal prevladujoča metoda, ki se uporablja za razvrščanje revij, je vse več specializiranih revij, ki se ukvarjajo z analizo citiranja in sorodnimi temami.²⁷ Tako smo priča celotni znanosti o znanosti (SciSci).²⁸

Uvrstitev revij na podlagi JIF je številčna razvrstitev, pri kateri so revije razvrščene na več decimalnih mest natančno. Vendar je sporno, ali citati dejansko odražajo kakovost in v kolikšni meri je tako tehnično natančno razvrščanje upravičeno. Če ima na primer revija *Denver University Law Review* za 0,1 JIF več kot *European Journal of International Law*, ali to pomeni, da je prva kakovostnejša od druge? Ali je sploh mogoče primerjati kakovost in vpliv tako različnih pravnih revij?

Nasprotniki ocenjevanja na podlagi metrike trdijo, da je JIF pristranski do ameriških revij in revij v neangleških jezikih ter dovzeten za manipulacije, saj »obstajajo modne muhe, samocitiranja, zarote s citati, žaljivi citati, podkupovanje urednikov in recenzentov«.²⁹ Poudarjeno je, da avtorji citirajo iz različnih vzgibov, od katerih nekateri nimajo veliko opraviti s kakovostjo raziskav (negativno citiranje - citiranje člankov zgolj zato, da se ne strinjajo z njihovo vsebino; citiranje za izkazovanje vpljivosti; samocitiranje za lastno promocijo; citiranje za izkazovanje poznavanja literature s tega področja).³⁰ Vendar analiza citatov zajame le posledice, ne pa tudi motivov posameznikov. *Moed* poudarja, da citati merijo vpliv in ne kakovosti, medtem ko je vpliv citatov mogoče razumeti kot vidik kakovosti raziskav.³¹

Nasprotno pa zagovorniki vrednotenja raziskav na podlagi citatov trdijo, da je JIF enostaven za razumevanje, splošno priznan, težko ga je goljufati, je objektivni kazalnik vpliva, podpirajo ga agencije za financiranje in znanstveniki, je neodvisen in globalen. *Garfield* navaja, da je citiranje izraz pomembnosti gradiva, medtem ko je

²⁶ Allahbadia, 2014, str. 231. Faktor vpliva revije je povprečno število citatov na članek, objavljen v tej reviji v dveh predhodnih letih.

²⁷ Kot so *Scientometrics*, *Social Studies of Science*, *Journal of Informetrics* itd. Poleg tega je družba Clarivate Analytics leta 2017 ustanovila nagrado Eugene Garfield za inovacije na področju analize citatov.

²⁸ Fortunato et al., 2018.

²⁹ Moosa, 2018, str. 76–78; Shepherd, 2007, str. 117.

³⁰ Van Gestel in Lienhard, 2019, str. 3; Chorus in Waltman, 2016.

³¹ Moed, 2005, str. 80–81.

število citatov vsega gradiva v določeni reviji enako objektivno merilo kakovosti revije kot medija za sporočanje rezultatov raziskav.³² Po njegovem mnenju so citati valuta znanosti, s katero znanstveniki plačujejo drugim znanstvenikom.³³ Moed meni, da so citati kazalniki intelektualnega vpliva, in poudarja, da znanstveniki citirajo članke tudi zato, »ker so si citirani avtorji po njihovem mnenju v preteklosti pridobili določen status in lahko dodajo verodostojnost izjavam v članku«.³⁴ Poleg tega Moosa trdi, da so, če je treba razvrstiti revije, »citati najmanj slabo merilo«, in navaja, da je »fantastičen članek, ki sploh ni bil citiran, fantastičen samo zato, ker avtor tako pravi«, medtem ko je negativen citat po njegovem mnenju »boljši kot noben citat«.³⁵ Obenem še poudarja, da je bilo veliko velikih znanstvenikov na začetku napačno razumljenih in močno kritiziranih, zato niso vsi negativni citati odraz nekvalitetnega dela.

Pravna znanost je bila vedno nezaupljiva do koncepta faktorja vpliva. Basedow pojasnjuje, da »resno dvomi o vlogi in ugotavljanju 'faktorja vpliva' v pravni znanosti«.³⁶ Kljub temu vse več raziskovalnih agencij po Evropi svoje odločitve o financiranju utemljuje z objavo člankov v WoS in kljub polemiki je jasno, vsaj na makro ravni, da bo JIF zaradi svoje preprostosti, objektivnosti in zlasti zato, ker vse bolj prihajajo na dan tudi slabosti recenzijskega ocenjevanja, ostal pomemben instrument pri ocenjevanju uspešnosti akademskih raziskav.³⁷ Za odpravo negativnih plati ocenjevanja na podlagi citatov so bile v zadnjem desetletju sprejete pomembne mednarodne pobude, kot sta DORA³⁸ in Leidenski manifest,³⁹ ki svariijo pred neodgovorno uporabo metrik. Špansko vrhovno sodišče je leta 2018 odločilo, da se raziskovalne agencije ne smejo zanašati samo na faktor vpliva, temveč morajo upoštevati tudi kakovost publikacij, ne glede na kanal objave.⁴⁰ Akademsko življenje brez JIF, kot si ga je zamislila strokovna skupina Evropske komisije,⁴¹ pa je trenutno le vizija. Šanghajske predmetne lestvice za pravo v veliki meri temeljijo na podatkih o citiranosti.⁴² Ko je bil leta 2011 opuščen splošni seznam Avstralskega

³² Garfield, 1979, str. 23–24.

³³ Garfield, 1998.

³⁴ Moed, 2005, str. 221–222.

³⁵ Moosa, 2018, str. 80–90; O negativnem citiranju gl. Moed, 2005, str. 84.

³⁶ Elektronsko dopisovanje avtorice s pokojnim profesorjem Jürgenom Basedowom, tedaj urednikom revije *Zeitschrift für Europäisches Privatrecht*, 22. maj 2019.

³⁷ Smith, 2015; Moosa, 2018; Matthews, 2019.

³⁸ Deklaracija iz San Francisca o vrednotenju znanosti, DORA, 2012, <https://sfdora.org/> (obiskano: 3. 3. 2026).

³⁹ Hicks et al., 2015, str. 429.

⁴⁰ Sentencia del Tribunal Supremo, 2018.

⁴¹ Evropska komisija, 2019.

⁴² ShanghaiRanking, 2024, <https://www.shanghairanking.com/rankings/gras/2024> (obiskano: 3. 3. 2026).

raziskovalnega sveta (ARC), so se vse discipline (z izjemo poslovnih) zatele k ocenjevanju na podlagi nepopolnega, vendar manj subjektivnega faktorja vpliva.⁴³

Ker se pravni raziskovalci v vse večjem številu držav ne morejo izogniti uporabi metrik, so v naslednjih podrazdelkih izpostavljene nekatere značilnosti razvrščanja pravnih revij na podlagi JIF, kot ga izračunava in sporoča WoS.

3.3 Razvrstitev pravnih revij na podlagi JIF

Število pravnih revij, indeksiranih v sistemu WoS, se relativno počasi povečuje: z 98 pravnih revij, ki so bile na seznamu leta 1994, se je njihovo število leta 2021 povečalo na 155 (58-odstotno povečanje). To povečanje je razmeroma počasnejše kot na primer na področju zgodovine (210-odstotno povečanje v istem obdobju), ekonomije (147-odstotno povečanje) ali računalništva (139-odstotno povečanje).

Journal Citation Reports opredeljuje raziskovalno kategorijo »pravo« na naslednji način: »Pravo zajema vire s splošnih in specializiranih področij nacionalnega in mednarodnega prava, vključno s primerjalnim pravom, kriminologijo, poslovnim pravom, bančnim, korporacijskim in davčnim pravom, ustavnim pravom, državljanskimi pravicami, avtorskim pravom in pravom intelektualne lastnine, okoljskim pravom, družinskim pravom, medicino in pravom ter psihologijo in pravom.«⁴⁴ Velika večina revij v kategoriji WoS »pravo« so splošne pravne revije, ki običajno pritegnejo več citatov kot specializirane revije in so zato v boljšem položaju, da so izbrane za uvrstitev na seznam. Medtem ko so nekatera pravna področja, kot je upravno pravo, zajeta v ločenih kategorijah (»javna uprava«), nekatera temeljna pravna področja, kot so kazensko pravo, pogodbeno pravo, odškodninsko pravo, stvarno pravo itd. niso izrecno navedena v opredelitvi prava v okviru JCR. To se odraža tudi v dejstvu, da na seznamu ni revij, specializiranih za zasebno pravo, z izjemo dveh revij s področja družinskega prava,⁴⁵ medtem ko sta v WoS le dve reviji, namenjeni posebej kazenskemu pravu.⁴⁶ Poleg tega sta od šestih revij, ki se osredotočajo na človekove pravice, le dve navedeni v kategoriji »pravo«,⁴⁷ medtem ko so druge navedene v kategorijah »javno zdravje« in »politične vede«. Očitno je,

⁴³ Moosa, 2018, str. 99.

⁴⁴ Clarivate, Master Journal List, http://mjl.clarivate.com/scope/scope_ccsbs/ (obiskano: 3. 3. 2026).

⁴⁵ Family Law Quarterly in International Journal of Law Policy and the Family.

⁴⁶ Journal of Criminal Law & Criminology in American Criminal Law Review.

⁴⁷ Netherlands Quarterly of Human Rights in South African Journal on Human Rights.

da se WoS nagiba k interdisciplinarnim področjem, ki pokrivajo teme »pravo in«, predvsem kriminologijo, medicino in psihologijo.

Število člankov, objavljenih v revijah s področja prava, navedenih v WoS, je v primerjavi z drugimi področji majhno. Posledično je bilo leta 2021 v vseh 155 uvrščenih pravnih revijah skupaj objavljenih približno 4000 člankov s področja prava, medtem ko se na primer samo v tedniku *Physical chemistry chemical physics* letno objavi približno 3500 člankov.⁴⁸ Medtem ko je 51 % naštetih pravnih revij četrletnih, je na številnih drugih področjih, kot so kemija, onkologija in fizika, večina revij objavljenih mesečno.⁴⁹ To vpliva na dinamiko objavljanja in citiranja, zlasti na indeks »h«, ki predpostavlja veliko število objav.⁵⁰

V primerjavi z nekaterimi drugimi disciplinami je tudi JIF za pravne revije razmeroma nizek, saj je bil leta 2021 najvišji JIF revije Harvard Law Review, in sicer 6,0. Za primerjavo: najvišji JIF na področju ekonomije je leta 2021 znašal 7,8, na področju fizike 36, na področju kemije 52, na področju medicine 79 in na področju onkologije 244. Poleg tega se povprečni JIF za pravne revije že desetletja giblje okoli 1,0, pri čemer je bila najvišja vrednost leta 2000 (1,436), najnižja pa leta 2013 (0,868). Na drugih področjih se je povprečni JIF v zadnjih dvajsetih letih znatno povečal. Če primerjamo leti 1994 in 2021, se je povprečna vrednost JIF na področju fizike povečala z 1,4 na 2,99, na področju kemije z 1,25 na 4,23, na področju medicine z 2,69 na 3,53, na področju onkologije z 1,99 na 5,46 in na področju ekonomije z 0,654 na 1,48. To pomeni, da so članki v revijah s področja prava, navedenih v WoS, v prvih dveh letih po objavi v povprečju manj pogosto citirani v primerjavi s članki na izbranih drugih področjih in da se povprečno število citatov ne povečuje, kot to velja za izbrana druga področja. To ni presenetljivo, če upoštevamo večinoma eno avtorstvo, ki povzroča počasnejšo dinamiko objav na področju prava v primerjavi s področji, kjer na članku dela več avtorjev ali celo celi konzorciji,⁵¹ pa tudi to, da so članki na področju prava v povprečju precej daljši od člankov na področju

⁴⁸ Incites Journal Citation Reports, Journal Search, Physical chemistry chemical physics, razpon let 2017-2021, <https://jcr.clarivate.com>.

⁴⁹ Gl. podatke v Clarivate Analytics, Frequency of publications under each category (Pogostost objav v posameznih kategorijah).

⁵⁰ Indeks h je opredeljen kot največja vrednost h, tako da je dani avtor objavil h člankov, od katerih je bil vsak citiran vsaj h-krat. Če je avtor objavil le dva članka, čeprav sta bila zelo citirana, njegov h-indeks ne more biti višji od 2 (Hirsch, 2005, str. 16569).

⁵¹ Rekordno število soavtorjev je bilo v fiziki zabeleženo v članku iz leta 2012, ki je imel 3171 soavtorjev (Aad et al., 2012; Baker, 2019).

naravoslovja in tehnike,⁵² kar povzroča daljše recenzijske postopke in posledično počasnejšo dinamiko objavljajanja. Poleg tega se revije s področja prava osredotočajo na »kvalitativne« in ne na »kvantitativne« metode, in kot je ugotovila *Snygart-Hobaugh*, so znanstveniki, ki uporabljajo kvantitativne metodologije, običajno pogostejše citirani kot njihovi kvalitativno usmerjeni kolegi.⁵³ Če je v vseh pravnih revijah v WoS letno objavljenih približno 4000 člankov in če je njihov povprečni JIF 1,3, to pomeni, da vse pravne revije v WoS letno prejmejo približno 5200 citatov v revijah, indeksiranih v WoS, kar je na primer manj kot ena sama revija ali celo en sam visoko citiran članek v medicini ali naravoslovju.⁵⁴

Posledica tega nizkega povprečnega JIF na področju prava je, da ima večina naštetih pravnih revij zelo podobne JIF. Leta 2021 je bil prag JIF za najprestižnejšo prvo četrtino (Q1) 2,04, medtem ko je bil prag za tretjo četrtino 0,77. Polovica navedenih pravnih revij ima torej JIF v razponu le enega povprečnega citata na članek v veljavnem letu. Posledično pravne revije vsako leto zlahka preskočijo iz ene četrtine lestvice v drugo. Preglednica 2 prikazuje nedoslednost uvrstitev na seznamu WoS v zvezi s Cambridge Law Journal (CLJ), European Law Journal (ELJ), American Journal of Comparative Law (AJCL), Modern Law Review (MLR) in Chinese Journal of International Law (CJIL). V zvezi z revijo Modern Law Review je na primer razlika treh citatov pomenila, da je bila revija leta 2017 v tretji četrtini, leta 2021 pa v drugi četrtini.

Sklepamo lahko, da revije s področja prava v WoS v nekaterih pogledih niso primerljive z revijami v kategorijah, kot so ekonomija, medicina ali naravoslovje. Vendar pa to ne pomeni nujno, da je razvrstitev WoS za pravo nepomembna, temveč da je treba pravne revije v WoS primerjati le z drugimi pravnimi revijami. Čeprav je na primer res, da je življenjski cikel pravnih revij veliko daljši od dveh let, zaradi česar JIF prikazuje delno sliko vpliva, ta pomislek velja za vse pravne revije, kar nevtralizira faktor.

---

⁵² Yale Law Journal (Smernice za predložitev člankov): »Pri člankih močno spodbujamo predložitev prispevkov z manj kot 25000 besedami, vključno z opombami (približno 50 strani revije).«

⁵³ Snygart-Hobaugh, 2004, str. 180.

⁵⁴ Revija CA-A Cancer Journal for Clinicians je imela v letu 2021 skupno najvišji JIF 244 s skoraj 13000 citati na 53 člankov, objavljenih v prejšnjih dveh letih, medtem ko so bili v kristalografiji citati članka George M. Sheldrick, A Short History of SHELX (2008) 64 Acta Crystallographica Section A: Foundations of Crystallography 112 naslednji: 3521 (leta 2008), 4891 (leta 2009), 6937 (leta 2010), 8181 (leta 2011) in 4816 (leta 2012). Ta strokovna revija vsako leto objavi 50-70 člankov, Sheldrick pa je s svojim člankom povzročil eksplozijo citatov, zaradi katere je JIF v letih 2009 in 2010 narasel na 50 ali več, medtem ko je pred letom 2009 znašal približno 2, leta 2011 pa se je, kot je bilo vnaprej napovedano, JIF spet vrnil na približno 2. Več o tem v Reedijk, 2014, str. 85.

3.4 Pomen knjig za razvrščanje pravnih revij na podlagi citatov

Pri ocenjevanju pravnih revij na podlagi citatov je treba upoštevati, da 155 pravnih revij na seznamu WoS še zdaleč ni edina (znanstveno relevantna) produkcija pravnih znanstvenikov. JIF iz podatkovnih zbirk WoS ne daje popolne slike o vplivu revije, zlasti zato, ker niso upoštevani citati v knjigah, ki predstavljajo velik delež raziskovalne produkcije pravnih znanstvenikov. To je še posebej pomembno glede na prej omenjene majhne razlike v JIF med večino navedenih pravnih revij. Citatni analitiki se pri analizi citatov ukvarjajo z napakami, kot so napačno zapisana imena avtorjev, več avtorjev z istim imenom, napačne začetne številke strani itd., ki prispevajo k 1-10 % citatov.⁵⁵ Predvidevamo lahko, da so te napake v pravu enako pogoste kot na drugih področjih; če pa je področje zmerno pokrito z WoS, je citatna analiza na podlagi citatov, ki se odražajo v JCR, delno ohromljena.

Podatki o raziskovalni produkciji kažejo, da so knjige v pravu enako pomembne kot v humanistiki. Na podlagi podatkov o vrsti raziskovalne produkcije, zbranih v okviru UK REF (2014), sem izračunala relativne deleže knjig (avtorskih in uredniških knjig ter poglavij v knjigah), člankov v revijah in drugih vrst produkcije, ki so bile predložene v oceno v izbrani raziskovalni disciplini. Ti podatki kažejo, da je ocenjevanje objavljanja na podlagi JIF v naravoslovju in ekonomiji v primerjavi s pravom povsem drugačno. Tudi starejša nizozemska študija (zajela je objave v letih 1992-1996) je pokazala zelo podoben podatek: delež revijalnih člankov je znašal 59 %.⁵⁶ Podatki za slovensko pravno znanost kažejo še večji delež knjig in poglavij v knjigah v celotni raziskovalni produkciji v primerjavi z Veliko Britanijo in Nizozemsko, in sicer med 43 in 66 %. Pri tem je seveda treba opozoriti, da so primerjave med državami zaradi mednarodno neuveljavljenih meril o tem, kaj šteje za raziskovalno monografijo, in posledično bolj ali manj ohlapnega odnosa do tega vprašanja težavne, vendar je kljub temu očitno, da imajo knjige velik delež raziskovalne produkcije na področju prava v vseh državah. Ta velik delež knjig je še pomembnejši, če upoštevamo, da je za pisanje knjige potreben bistveno večji napor kot za članek v reviji, kar pomeni, da je treba absolutne podatke o številu objavljenih knjig in člankov v revijah ponderirati.

---

⁵⁵ Moed, 2005, str. 172.

⁵⁶ Prav tam, str. 163.

Po mnenju Odbora dekanov flamskih pravnih fakultet je objavljena knjiga na prvem mestu med znanstvenimi pravnimi publikacijami; je odraz stalnih, intenzivnih znanstvenih raziskav, ki potekajo več let, medtem ko je bila vloga revij pri sporočanju rezultatov raziskav manj pomembna.⁵⁷ Če knjige, delovni dokumenti in precejšnje število vodilnih mednarodnih pravnih revij niso zajeti v razvrstitev revij na podlagi analize citatov, so rezultati analize raziskovalne uspešnosti precej okrnjeni. Zaradi le delne slike citiranosti tako ne moremo biti prepričani, ali so članki v *Denver Law Review* res pogostejše citirani kot članki v *European Journal of International Law*, kar se odraža v JCR.

Zgoraj navedeno sprejema scientometrična teorija, ki razlikuje med disciplinami z odlično, dobro in zmerno pokritostjo WoS. V večini disciplin je pokritost WoS odlična ali dobra, kar zagotavlja trdno utemeljitev bibliometrične uporabe indeksov WoS pri vrednotenju raziskav v teh disciplinah. V nekaterih delih družboslovja, zlasti v humanistiki, vključno s pravom, pa je pokritost WoS zmerna. Na teh področjih je pisno komuniciranje običajno razpršeno med najrazličnejše vire, pri čemer so pomemben vir knjige. Poleg tega sta nacionalna razsežnost in jezikovne ovire pri čezmejnem znanstvenem komuniciranju pomembnejši kot pri naravoslovju in tehniki. V teh disciplinah strokovnjaki za scientometrijo dvomijo o koristnosti izvajanja analize citatov na podlagi podatkov WoS in opozarjajo, da je treba biti previden pri uporabi indeksov WoS pri ocenjevanju raziskovalne uspešnosti.⁵⁸

To dejstvo je potrdil tudi WoS, vendar le za umetnost in humanistiko. Te imajo poseben »Arts & Humanities Citation Index«, ki se ne pojavlja v JCR, kar pomeni, da se na tem področju ne izračunava JIF, razen če so določene revije indeksirane tudi v SCI ali SSCI.⁵⁹ Pojasnjeno je, da je glavni razlog za to ta, da JIF ni primerno merilo za publikacije s področja umetnosti in humanistike. Ker so objave knjig ter citati v teh knjigah ključni del znanstvenega komuniciranja na področju umetnosti in humanistike, bi izključitev knjig in citatov v njih z vidika meril uspešnosti podala nepopolno sliko mreže znanstvenega komuniciranja na teh področjih. Poleg tega se citatni odziv v umetnosti in humanistiki praviloma razteza na obdobje, daljše od

---

⁵⁷ Prav tam, str. 160–163.

⁵⁸ Prav tam, str. 42–45.

⁵⁹ Clarivate, 2018, https://support.clarivate.com/ScientificandAcademicResearch/s/article/Journal-Citation-Reports-Reasons-for-not-calculating-Impact-Factors-for-journals-covered-in-Arts-Humanities-Citation-Index?language=en_US (obiskano: 3. 3. 2026).

dveh let, ki predstavlja osnovni časovni okvir za izračun JIF. Zato imajo revije s področja umetnosti in humanistike na splošno zelo nizke vrednosti JIF.

Kot poudarjajo avtorji Leidenskega manifesta za raziskovalno metriko v načelu št. 6, »zgodovinarji in družboslovci zahtevajo, da se v njihovo število objav vključijo tudi knjige in literatura v nacionalnem jeziku«. ⁶⁰ Tako je mogoče sklepati, da knjig nikakor ni mogoče zanemariti pri analizi vpliva pravnih revij ali pri ocenjevanju raziskovalne uspešnosti v pravni znanosti nasploh. Pri bibliometričnem vrednotenju raziskovalne uspešnosti bi si morala torej pravna raziskovalna skupnost prizadevati, da bi jo ocenjevali po humanističnih standardih, tako da JIF ne bi služil kot reprezentativna informacija o celotnem vplivu pravnih revij, zlasti dokler v izračunih JIF niso zajeti citati knjig.

3.5 Internacionalizacija proti lokalni zavezanosti pravne znanosti

Pri ocenjevanju JIF na področju prava je treba upoštevati, da je velika večina pravnih revij, indeksiranih v WoS, iz ZDA. Leta 1994 je bilo na seznamu le deset neameriških pravnih revij, med katerimi je bila takrat najvišje uvrščena revija *Common Market Law Review* z 42. mestom. Od 155 pravnih revij, ki so bile leta 2021 indeksirane v tej podatkovni zbirki, jih je 88 imelo sedež v ZDA; nadaljnjih 37 jih je imelo sedež v Angliji, 12 pravnih revij je imelo sedež na Nizozemskem in le 18 v drugih državah po svetu. ⁶¹

Čeprav v večini raziskovalnih disciplin na lestvici WoS prevladujejo ameriške revije, ta prevlada ni tako močna kot na področju prava: denimo na področju kemije 150 od 556 navedenih revij izhaja iz ZDA (27 %); na področju kriminologije 27 od 61 navedenih revij izhaja iz ZDA (44 %); ⁶² na področju javne uprave od 47 navedenih

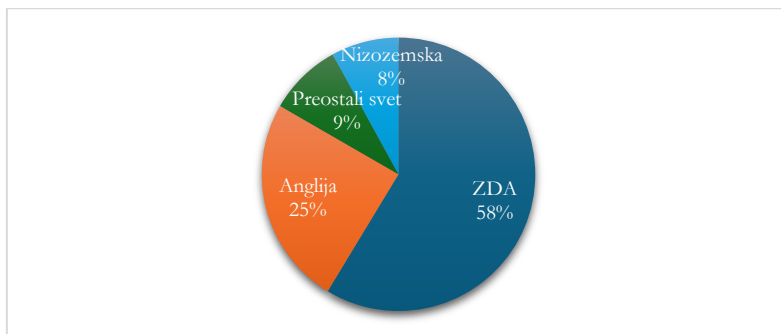
---

⁶⁰ Hicks et al., 2015, str. 429.

⁶¹ Tri v Avstraliji, po dve v Španiji in na Kitajskem ter po eno v Kanadi, na Tajvanu, v Čilu, Južni Afriki, Južni Koreji in Nemčiji (čeprav je glavni urednik slednje revije nizozemski profesor).

⁶² Pri tem ima 21 kriminoloških revij sedež v Angliji (34 %), preostalih 13 pa je razporejenih med Nizozemsko (6), Avstralijo in Nemčijo (po 2), Kanado, Švico in Slovenijo (po 1 revija).

revij 16 izhaja iz ZDA (34 %);⁶³ in na področju mednarodnih odnosov 34 od 86 navedenih revij izhaja iz ZDA (40 %).⁶⁴

Graf I: Pravne revije v WoS glede na državo izvora

Vir: rezultati iskanja iz obrazca »JCR – faktor vpliva serijskih publikacij iz Journal Citation Reports«, <https://plus.si.cobiss.net/opac7/jcr>.

Preglednica 2: Prispevki k citiranju po državah/regijah, 2021-2023

	ZDA	Združeno kraljestvo	Celinska Evropa	Preostali svet	Brez podatkov o pripadnosti ⁶⁵
Yale LJ	62	0	0	2	13
Stanford LRev	48	0	1	1	4
Harvard LRev	27	0	0	0	77
Columbia LRev	79	1	1	3	3
CMLRev	0	13	38	4	2
European LJ	9	23	58	1	2
Modern LRev	0	66	5	10	4
Cambridge LJ	0	27	1	10	0
Oxford J Legal S	7	40	7	21	1
J African L	2	3	1	32 ⁶⁶	1
Am J Int L	28	14	9	5	28
Eur J Int L	13	26	37	27	1
Chinese J Int L	2	11	9	23 ⁶⁷	7

Vir: Izračuni na podlagi podatkov v Incites Journal Citation Reports, Clarivate Analytics.

⁶³ V tej disciplini je več revij s sedežem v Angliji kot v ZDA, in sicer 20 revij (42 %). Ostale revije s področja javne uprave izhajajo v Avstraliji (2), na Nizozemskem, v Romuniji, Sloveniji, Kanadi, Venezueli, na Madžarskem, v Mehiki in Turčiji (po 1).

⁶⁴ Pri tem ima 32 revij s področja mednarodnih odnosov sedež v Angliji (37 %), po 4 na Norveškem in v Južni Koreji, 3 v Nemčiji, preostalih 9 revij pa na Nizozemskem (2), v Avstraliji, Turčiji, na Tajvanu, v Singapurju, Braziliji, Sloveniji in na Kitajskem (po 1).

⁶⁵ Manjkajo podatki o pripadnosti avtorja citiranega članka. Podatki v preglednici 6 se ne ujemajo nujno s skupnim številom citatov v reviji, saj so nekateri članki z več avtorji, včasih iz raziskovalnih ustanov s sedežem v različnih državah.

⁶⁶ Med njimi jih je 29 iz različnih afriških držav.

⁶⁷ Od tega jih je 14 s Kitajske.

Nadalje, kot je razvidno iz preglednice 2, še vedno obstaja precejšen regionalizem pri objavljanju pravne znanosti, tako da ameriške pravne revije večinoma objavljajo članke avtorjev iz ZDA in jih hkrati večinoma citirajo avtorji iz ZDA. Enako velja tudi za evropske pravne revije in pravne revije z drugih celin po svetu. Ta nacionalna ali regionalna usmerjenost pravne znanosti je pri mednarodnih pravnih revijah manj opazna.

Dejstvo, da na lestvici pravnih revij prevladujejo ZDA, upoštevajoč regionalne vzorce citiranja, vodi do tega, da imajo ZDA zelo visok odstotek samocitativ. Podatki družbe Scimago, ki temeljijo na spletnem mestu Scopus,⁶⁸ kažejo, da je delež samocitativ ZDA v pravnih revijah 58-odstotni, kar je veliko več kot v nekaterih drugih državah – denimo v Avstriji je delež samocitativ le 9-odstoten.

Visok delež samocitativ ameriških raziskovalcev ne pomeni, da avstrijski pravniki ne citirajo avstrijskih kolegov tako pogosto kot ameriški pravniki ameriške kolege, temveč da imajo prvi v primerjavi s slednjimi bistveno manj objav v revijah, ki so navedene v Scopusu in WoS, zato podatki o stopnji samocitiranja na podlagi navedenih revij ne odražajo celotne stopnje samocitiranja v državi. Avstrijski pravni strokovnjaki, ki se pretežno ukvarjajo z avstrijskimi pravnimi vprašanji, verjetno v veliki meri citirajo tudi avstrijske kolege (in ne na primer slovenskih ali tajvanskih); ker pa je avstrijskih pravnih revij, navedenih v WoS in Scopusu, bistveno manj kot pravnih revij v ZDA, se tudi stopnje samocitiranja bistveno razlikujejo.

Iz istega razloga imajo ameriške pravne revije relativno višje stopnje JIF kot pravne revije iz drugih držav. Glede na to, da je v WoS le ena revija, ki se ukvarja z afriškim pravom, ni presenetljivo, da ima najnižji JIF med vsemi pravnimi revijami na seznamu. To ne pomeni, da je revija slabe kakovosti ali da se afriški pravniki med seboj ne citirajo, temveč preprosto, da faktor vpliva te revije v WoS ne more odražati tega dejstva, saj ni drugih revij, ki bi se posebej ukvarjale z afriškim pravom in bi prispevale k citiranju te posebne revije.

JIF deluje na podlagi učinka snežne kepe: čim več revij iz določenega pravnega reda je vključenih v podatkovno zbirko, tem več citatov zberejo in tem višji imajo faktor vpliva. Da bi izboljšali prisotnost evropskih pravnih revij v WoS, je treba snežno

---

⁶⁸ SCImago, https://www.scimagojr.com/help.php#understand_countries.

kepo potiskati navzdol, tako da se bo za izbor v WoS prijavilo več naslovov, saj pokritost pravnih revij v WoS močno vpliva na njihovo mednarodno podobo, ki je eno od meril za odobritev novih revij v WoS. Ker pa je na seznamu malo evropskih pravnih revij, imajo te in tiste, ki se še prijavljajo, težave pri izkazovanju svojega mednarodnega vpliva. Čeprav velik del pravne znanosti tega ne podpira, je mednarodna usmerjenost raziskav prek nacionalnih ali kulturnih meja splošno sprejeto merilo znanstvene uspešnosti, kar pomeni, da velja splošno prepričanje, da se lahko za pristne štejejo le raziskave, ki vodijo do rezultatov, katerih pomen in posledice presegajo zgolj nacionalni interes ali stališče. To sicer ne pomeni, da bi morale biti vse publikacije namenjene mednarodni znanstveni javnosti, vendar bi morale vsaj nekatere publikacije preseči zgolj nacionalni ali lokalni vidik in biti izpostavljene kritiki širokega mednarodnega znanstvenega občinstva.⁶⁹

Poleg tega je za večino raziskovalcev analiza pravnih revij na podlagi citatov ovirana zaradi nacionalnih in jezikovnih ovir.⁷⁰ Čeprav je angleščina zdaj vodilni jezik evropskega diskurza v skoraj vseh pravnih disciplinah, preprost prevod ne daje ustreznega učinka.⁷¹ Kot je poudaril *Mellinkoff*, eden prvih raziskovalcev, ki so pisali o pravu in jeziku, »(p)ravo je poklic besed«.⁷² Nasprotno pa WoS sprejema angleščino kot univerzalni jezik znanosti. Glede na to, da je mednarodna usmerjenost eno od ključnih meril za izbor revije v WoS, se ta osredotoča na revije, ki objavljajo polna besedila v angleščini, zato velja, da so revije, ki so najpomembnejše za mednarodno raziskovalno skupnost, objavljene v angleščini.⁷³ Čeprav WoS priznava, da ima pravilo angleščine pomembne izjeme v umetnosti in humanistiki ter družboslovju, so na seznamu WoS v letu 2021 le tri pravne revije, ki niso v celoti objavljene v angleščini.⁷⁴ Poseben pomen lokalnega jezika za pravno znanost se tako skorajda ne odraža pri izbiri pravnih revij na seznam WoS.⁷⁵

---

⁶⁹ Moed, 2005, str. 149.

⁷⁰ Prav tam, str. 44.

⁷¹ Bogdandy, 2012, str. 614 in 619.

⁷² Mellinkoff, 2004, str. vii.

⁷³ Clarivate, 2018.

⁷⁴ *Revista Espanola de Derecho Constitucional* in *Revista Chilena de Derecho*, ki izhajata v španščini, in večjezični nizozemski *Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis*-*Revue d'Histoire du Droit*-*The Legal History Review*.

⁷⁵ *Hamel*, mehiški jezikoslovec, je kritiziral tudi indeks *Arts & Humanities Citation Index*, ker slabo odraža neangleške publikacije, in ugotovil, da je v indeksu več publikacij v španskem jeziku avtorjev iz ZDA kot iz katere koli druge špansko govoreče države. *Hamel*, 2013, str. 321; *Meneghini* in *Packer*, 2007, str. 112; *Di Bitetti* in *Ferreras*, 2017, str. 121.

Ker večina evropskih pravnih revij ne izhaja v angleščini, je njihova dostopnost tujim znanstvenikom otežena, kar omejuje njihov vpliv in otežuje recenzijsko primerjavo kakovosti pravnih revij, ki izhajajo v različnih jezikih.⁷⁶ Zaradi omejenega mednarodnega vpliva, ki je posledica jezikovnih razlogov in ne kakovosti, teh revij ni mogoče uvrstiti na seznam WoS. Zaradi prevladujočega položaja angleščine pri izbiri revij za WoS zlasti mlajši pravni strokovnjaki nimajo motivacije za objavljanje v drugih jezikih, zlasti manj razširjenih, zato se pri izbiri raziskovalnih tem osredotočajo na tiste, ki so primernejše za pravne revije v angleškem jeziku, pri čemer puščajo ob strani nacionalna in lokalna vprašanja. Ker se nacionalna zakonodaja, sodna in upravna praksa objavljajo v nacionalnih jezikih, so raziskovalci iz drugih jurisdikcij omejeni pri obravnavi pravnih vprašanj iz teh pravnih redov. Čeprav bi bilo ključnega pomena izboljšati pravno državo v njihovih domačih pravnih redih, zlasti ko gre za države v razvoju, se raziskovalci osredotočajo na teme, ki bi bile privlačne za ameriške pravne revije, ali pa iščejo bližnjice z objavljanjem svojih člankov v revijah iz nepravnih kategorij WoS, ki sprejemajo uvodne pravne teme za nepravno občinstvo. Rezultat takšne prakse je, da imajo več člankov v WoS, medtem ko njihov prispevek k pravni državi njihove domovine izginja.

V nasprotju z usmerjenostjo v WoS je Leidenski manifest za raziskovalno metriko postavil načelo (št. 3), da je pomembno zaščititi odličnost lokalno relevantnih raziskav, in poudaril, da so zahteve po objavljanju v revijah z visokim vplivom, indeksiranih v revijah s sedežem v ZDA in večinoma v angleškem jeziku »posebej problematične v družboslovju in humanistiki, v katerih so raziskave bolj regionalno in nacionalno angažirane« (...) Ta pluralnost in družbena relevantnost se običajno zatreta, da bi nastali članki, zanimivi za vratarje visokega učinka: angleško govoreče revije. (...) »Metrike, ki temeljijo na visokokakovostni neangleški literaturi, bi služile za prepoznavanje in nagrajevanje odličnosti lokalno relevantnih raziskav.«⁷⁷ Če se merila za izbor pravnih revij v WoS ne prilagodijo načelu Leidenskega manifesta, se je mogoče zateči k recenzijskemu ocenjevanju pravnih revij, ki bi dopolnilo izbor revij v WoS, saj bi zajelo večje število visokokakovostnih pravnih revij, ki niso objavljene v angleščini.

---

⁷⁶ Van Gestel in Lienhard, 2019, str. 2.

⁷⁷ Hicks et al., 2015.

Kot je poudarila britanska strokovna skupina, ki je objavila poročilo *Metric Tide Report*, bi »širša uporaba kvantitativnih kazalnikov in pojav alternativnih meril družbenega vpliva lahko podprla prehod na bolj odprt, odgovoren in navzven usmerjen raziskovalni sistem. Vendar ima lahko prevelik poudarek na ozkih in slabo zasnovanih kazalnikih, kot so faktorji vpliva revij (JIF), negativne posledice«. ⁷⁸ V zvezi s tem je pomembno, da so pravni strokovnjaki in zlasti dekanji pravnih fakultet seznanjeni s položajem pravnih revij v WoS, ki je podoben položaju humanističnih disciplin, in podpirajo prizadevanja, da bi izračuni JIF poleg citatov iz revij zajemali tudi citate iz knjig. Poleg tega je pomembno, da se v WoS uvrsti več evropskih pravnih revij, saj bo to vzajemno vplivalo na podobo mednarodnega vpliva vseh evropskih pravnih revij (vključenih na seznam ali tistih, ki se še potegujejo za vključitev). Ko se revija *European Contract Law Review* prijavi na WoS in je zaprosena, da pokaže svoj mednarodni vpliv, ne pomaga, če jo revije *European Private Law Review*, *Journal of Private International Law* in *Zeitschrift für Europäisches Privatrecht* pogosto citirajo, če niso uvrščene na WoS. Dokler merila za izbor revij v WoS ne bodo bolj prilagojena evropski pravni znanosti, kot to zagovarjajo načela Leidenskega manifesta, lahko razvrstitve, ki temeljijo na recenzijem pregledu in na ugledu kakovosti revij, ⁷⁹ nadomestijo številne pomanjkljivosti razvrstitve pravnih revij, ki temelji na JIF. Še najbolje bi bilo, če bi bila takšna razvrstitev enotna evropska, čeprav je za njeno udejanjanje bolj malo možnosti.

4 Recenzijska lestvica pravnih revij – JUFO

Zaradi pomanjkljivosti razvrstitve pravnih revij na podlagi JIF je bilo veliko poskusov, da bi se vzpostavila nadomestna razvrstitev. V pravu se JIF pogosto nadomešča z ameriško lestvico W&L, ki pa prav tako temelji na citatih, ne na recenzentskih ocenah; gre predvsem za pripomoček za iskanje revij, ne za merilo kakovosti. Zajema prek 1500 naslovov, izpušča mnoge odvetniške in neangleške revije, citate pa šteje predvsem iz baz Westlaw (»Law Reviews and Journals«, »Cases«), zato je izrazito ameriško usmerjena. Avstralski ARC je leta 2008 uvedel rang A*–C, a ga je po kritikah opustil; ERA 2018 nato nudi le seznam upravičenih pravnih revij brez razvrščanja. Drugi poskusi (francoski AERES, Latindex, poljski

⁷⁸ Wilsdon, 2016, str. viii.

⁷⁹ Uvrstitve, ki temeljijo na recenzijem ocenjevanju, veljajo za glavno alternativo pristopu citiranja pri razvrščanju revij - poleg razvrstitve, ki temelji na pogostosti prenosov, in pristopa, ki temelji na številu naročnikov (Moosa, 2018, pog. 6).

PJR, nizozemski in švedski projekti, belgijski A–C) so bodisi regionalni, sporno zasnovani ali neprevzeti. Od 2015 nordijski BFI–JUFO–NDS tvorijo skupni register za financiranje z dvema ali tremi kakovostnimi stopnjami namesto decimalnih rangov. Zaradi preglednosti in jasnih meril prispevek kot glavno referenco uporablja finski JUFO ter ga priložnostno primerja z drugima nordijskima seznamoma.

JUFO (Finnish Publication Forum) je projekt, ki ga je vzpostavila Zveza finskih akademskih društev. Klasifikacija Publication Forum je bila oblikovana kot odgovor na potrebo po vrednotenju raziskovalne produkcije univerz in drugih inštitutov ne le kvantitativno, temveč tudi kvalitativno. Odločitev o ustanovitvi foruma je bila sprejeta po tem, ko so univerze prevzele v rezultate usmerjene modele upravljanja, in po odločitvi ministrstva za izobraževanje, da se znanstvene publikacije uvedejo v model financiranja univerz. Medtem ko je bilo do leta 2009 0,3 % osnovnega financiranja univerz dodeljenega na podlagi objav, se je delež, ki ga predstavljajo objave v celotnem financiranju univerz, leta 2013 povečal na 13 %. Prva klasifikacija je bila objavljena proti koncu projekta, leta 2012, zato je dokaj sveža in še vedno v nastajanju.

Vrednotenje izvaja 23 strokovnih komisij za posamezne discipline, ki jih sestavlja približno 250 uglednih finskih ali na Finskem živečih znanstvenikov. Člani panela so izbrani med akademiki z izkušnjami na področju raziskovalnega dela, znanstvenega objavljanja in ocenjevanja raziskav. Ocenjevanje in razvrščanje pravnih revij je v pristojnosti panela 19, ki zajema politične vede, javno upravo in pravo (vključno s kriminologijo). Sestavlja ga deset finskih profesorjev, povezanih z različnimi finskimi univerzami, predseduje pa mu Jukka Snell z Univerze v Turkuju, sourednik revije *European Law Review*.

Od odborov se pričakuje, da se bodo posvetovali s svojimi skupnostmi v ozadju. To pomeni, da lahko znanstvena skupnost prispeva in vpliva na prihodnji razvoj klasifikacije. Da bi klasifikacija ostala zanesljiva in posodobljena, se pregled razvrstitev izvaja v štiriletnih intervalih, kar pomeni, da nihanje razvrstitev ni tako hitro kot nihanje razvrstitev na podlagi JIF.

Za izpolnjevanje znanstvenega merila mora recenzirana publikacija vsebovati nove rezultate raziskav v obliki, ki je javno dostopna, ponovljiva in uporabna. Publikacija mora imeti zunanega založnika; avtorske izdaje se ne štejejo za publikacije. Člani

komisije lahko pri svojem delu uporabijo več različnih kazalnikov vpliva in podatkov o indeksiranju ter podatke o stopnjah, podeljenih v ustreznih norveških in danskih sistemih. Glede na posebne prakse objavljanja v različnih disciplinah nekateri odbori dajejo večjo težo JIF kot drugi. Analize in kazalniki citiranosti se pogosto uporabljajo na področjih naravoslovja in medicine za ocenjevanje vrednosti raziskav, manj pa na področju družboslovja in humanistike. Posledično ima lahko pravniška revija prvega ranga višji JIF kot nekatere pravne revije drugega ranga. Zato je JUFO bolj prilagojen Leidenskemu manifestu kot WoS.

Ocenjenih je bilo 989 revij, ki so bile razvrščene v kategorijo družboslovje - pravo. To ne pomeni, da so vse revije *stricto sensu* pravne revije, saj ta kategorija vključuje tudi revije z drugih področij, ki sprejemajo pravne članke, denimo mednarodne odnose, ženske študije, interdisciplinarne študije, izobraževanje, etiko, družinske študije, okoljske študije itd. Revije so razvrščene v skladu s sistemom kvot s piramidalno strukturo, tako da je 22 pravnih revij v najvišjem rangu (rang 3), 119 revij v srednjem rangu (rang 2) in 736 revij v standardnem rangu (rang 1). Poleg tega sta na seznamu 102 pravni reviji, ki sta dobili status »brez ranga« (ali rang 0).

JUFO razvršča pravne revije na štiri ravni. Na tretji ravni je približno 5 % naslovov: to so najvišje rangirane, praviloma angleške revije z izjemnim in stalnim vplivom, mednarodnimi uredništvii ter najstrožjimi recenzijami. Na drugi ravni je 119 »mednarodno vodilnih« revij; izbor je kvotiran (do 20 % vseh objav na ravneh 1–3) in zajema večinoma angleške, a tudi ugledne neangleške in nordijske revije, pri čemer se v humanistiki in družboslovju upošteva tudi vrhunske kanale v finščini ali švedščini. Raven 1 vključuje 736 »osnovnih« revij, ki izpolnjujejo akademske standarde (recenziranje, strokovna uredništva) in izhajajo v številnih jezikih in regijah. Na ravni 0 je 102 ocenjenih, a neuvrščenih revij: praviloma ne dosežejo kriterijev ravni 1 (denimo prevelika koncentracija avtorjev/recenzentov iz ene ustanove, vprašljiva kakovost/relevantnost) ali so premlade za zanesljivo oceno.

Prednost lestvic, ki temeljijo na recenzijem pregledu, je njihova zmožnost nevtralizirati nekatere pristranskosti WoS, obravnavane v prejšnjem delu tega poglavja monografije, zlasti v zvezi s pravnimi revijami, ki iz nekega razloga ne morejo prodreti v WoS (pravne revije, ki ne objavljajo člankov v angleščini, in specializirane pravne revije, ki težko pritegnejo dovolj citatov, da bi pokazale dovolj velik vpliv na znanstveno skupnost, da bi bile izbrane za vključitev v WoS) ali kadar

JIF ne odraža pošteno dejanskega ugleda pravne revije, hkrati pa ohranja nacionalno zavezanost pravne akademije.

Kot je zapisal *Bogdandy*, »raziskovalec, ki se osredotoča le na domače pravo, postaja vse bolj staromoden, celo zastarek«. ⁸⁰ Posledično je nemški Svet za znanost (nem. Wissenschaftsrat) pozval nemško pravno znanost, naj aktivno sodeluje v evropskih in mednarodnih akademskih razpravah ter v procesih oblikovanja in razvoja prava, tako da pogosteje objavlja tudi v tujih revijah. ⁸¹ Kljub temu je pravna znanost še vedno neločljivo povezana z nacionalnim okoljem, parlamenti, sodišči in upravnimi organi, ki ustvarjajo nacionalno pravo in prakso v nacionalnih jezikih. Zato je sporno, ali so znanstvene raziskave, ki so povezane predvsem z nacionalnimi vidiki, zanimive in bi jih bilo treba posredovati znanstvenikom v drugih državah. Medtem ko je ameriški sodnik Antonin Scalia trdil, da primerjalno pravo nima nobenega normativnega pomena za odgovarjanje na pravna vprašanja, ki se pojavljajo v sistemu ZDA, ⁸² se je pokazalo, da so pravne revije ameriških pravnih fakultet zelo močno nacionalno usmerjene, vendar jih WoS obravnava kot mednarodne. ⁸³ *Van Gestel* in *Vranken* sta opozorila, da doktrinaristi pogosto pišejo o »svojem« pravnem sistemu: nemško zasebno pravo, francosko upravno pravo, ameriško ustavno pravo itd. ⁸⁴ Poleg tega je Društvo pravnih raziskovalcev v Združenem kraljestvu poudarilo, da odbor REF, ki je odgovoren za izvajanje splošnih meril za ocenjevanje na pravnem področju, ne uporablja izraza »mednarodna kakovost« v geografskem smislu, saj so pravne raziskave še vedno tesno vezane na določene jurisdikcije, ki so daleč od globalnih. ⁸⁵ Takšna delitev pravne znanosti na mednarodno usmerjene in lokalno angažirane dele pomembno vpliva na vzorce objavljanja in posledično tudi na oceno njene raziskovalne uspešnosti.

Zato je nujno, da izbor pomembnih pravnih revij v WoS dopolnijo lestvice, ki temeljijo na recenzijemskem ocenjevanju in ki lahko ocenijo, katere pravne revije, zavezane nacionalnim pravnim vprašanjem, imajo visoko ali vsaj standardno znanstveno kakovost. ⁸⁶

---

⁸⁰ Von Bogdandy, 2012, str. 614.

⁸¹ Wissenschaftsrat, 2012, str. 15.

⁸² Waters, 2004, str. 149.

⁸³ Moed, 2005, str. 135.

⁸⁴ Van Gestel, 2015, str. 905.

⁸⁵ Society of Legal Scholars, 2005.

⁸⁶ Tudi *Serenko* in *Dohan* sta ugotovila, da je treba vrednotenje, ki temelji na strokovni raziskavi, in vrednotenje, ki temelji na merilih citiranosti revij, uporabljati kot dopolnilna pristopa in ne kot nadomestka (*Serenko* in *Dohan*, 2011, str. 629).

V zvezi s pristranskostjo WoS glede angleškega jezika je treba opozoriti, da se je Odbor dekanov flamskih pravnih fakultet strinjal, da je treba spodbujati mednarodno usmerjenost flamskih pravnih raziskav, vendar je opozoril, da se ta vidik ne sme ocenjevati zgolj na podlagi jezika objave, saj bi nagrajevanje objav v angleščini spodbujalo »pravno novinarstvo«.⁸⁷ Kot navajata *Van Gestel* in *Lienhard*, je v Združenem kraljestvu in ZDA lokalni trg člankov v angleškem jeziku lahko dovolj velik, da se lahko pretvarja, da je »mednarodni«, čeprav se raziskava kot taka ukvarja z angleškim ali ameriškim pravom. To znanstvenikom iz ZDA in Združenega kraljestva ne zagotavlja le jezikovne prednosti (angleščina je njihov materni jezik), temveč tudi večje možnosti za objavlanje o lokalnih vprašanjih, saj lahko znanstveniki v teh državah še naprej pišejo o nacionalnem pravu, medtem ko jih bere ves anglosaški svet, medtem ko bodo morali tuji znanstveniki vložiti nekaj dodatnega truda (denimo primerjalno pravo), da bi bili objavljeni v istih revijah.⁸⁸ Razvrstitve, ki temeljijo na recenzijem pregledu, lahko ponovno izkoristijo to pristranskost in dodajo več neangleških pravnih revij na seznam mednarodno vodilnih in standardnih znanstvenih pravnih revij.

Bistveno pa je, da razvrstitev na podlagi strokovnega pregleda opravijo pravni strokovnjaki z izkušnjami v znanstvenem založništvu, da je postopek pregleden ter da so člani komisije in objektivna merila za razvrstitev javno objavljena. Sodelovanje raziskovalne skupnosti v postopku je prav tako zelo pomembno za večjo objektivnost in legitimnost razvrstitve, prav tako pa je pomembno redno pregledovanje, da se razvrstitev posodablja. Čeprav finska lestvica izpolnjuje ta merila, so jo razvili finski strokovnjaki za namene finskega akademskega financiranja in ni primerna za širšo evropsko uporabo, za katero bi bilo treba angažirati širšo skupino pravnih strokovnjakov, ki bi se o ugledu kakovosti ocenjevanih pravnih revij posvetovala s širšo evropsko pravno znanostjo.

Vendar je treba priznati, da je tako kot razvrstitev na podlagi WoS tudi razvrstitev revij na podlagi recenzijskega pregleda sporna. *Moosa*, ki je v Avstraliji izkusil več (splošnih in poslovnih) recenzijskih razvrstitev revij, je do teh sistemov še posebej kritičen, saj je ta pristop privedel do lobiranja akademikov za izboljšanje revij, ki so jih urejali ali v katerih so objavljali. Izjavil je, da če je razvrščanje odvisno od osebnih preferenc članov odbora, se lahko razvrstitev spremeni »s potegom peresa« zaradi

---

⁸⁷ Moed, 2005, str. 165.

⁸⁸ Van Gestel in Lienhard, 2019, str. 8. Gl. tudi Li in Flowerdew, 2009, str. 279.

načela »to je odlična revija, ker sem v njej objavil«. ⁸⁹ Zato ugotavlja, da je »pravilna« razvrstitev revij tista, ki temelji na indeksih citiranosti. V zvezi s Švedsko *Engelbrekt* pojasnjuje, da je Švedska edina nordijska država, ki zavrača razvrščanje revij na podlagi recenzijskega pregleda in se namesto tega odloča za bibliometrični sistem na podlagi WoS, in sicer zaradi prevladujoče švedske kritike norveškega recenzijskega razvrščanja. ⁹⁰ Odklonilen odnos do slednjega ni povezan le z njegovo dražjo izvedbo, temveč zlasti z integriteto in objektivnostjo postopka razvrščanja revij, na katerega močno vplivajo stališča predstavnikov v komisijah, zato ni dovolj pregleden in legitim. Razvrstitev revij na lestvici velja tudi za manj zanesljiv kazalnik kakovosti kot dejansko število citatov. ⁹¹

Nasprotno pa je bilo v poročilu Združenega kraljestva, objavljenem v zvezi z ocenjevanjem raziskav (RAE) leta 2008, navedeno, da »(b)ibliometrija ni dovolj zanesljiva (...), da bi nadomestila strokovno presojo«. ⁹² Poleg tega *Letto-Vanamo* v zvezi s finsko razvrstitvijo na podlagi strokovnega pregleda ugotavlja, da je bil sistem ocenjevanja med pravniki dokaj dobro sprejet in da kritike prihajajo predvsem od pravnih raziskovalcev, ki jih mednarodno sodelovanje ne zanima ali ne motivira, ali od raziskovalcev, ki imajo raje tradicionalno enoumno akademsko delo kot projektno pravno raziskovanje. ⁹³

Za konec velja poudariti, da se zdi, da so bile lestvice revij, ki temeljijo na recenzijskem pregledu, sprejete ne zato, ker bi bile tako odlične, temveč zato, ker nekatere znanstvene skupnosti menijo, da so boljše od lestvic, ki temeljijo na citatih. Kot ugotavlja *Letto-Vanamo*, »(a)čeprev so lestvice Publication Forum kritizirane (...), bi bila uporaba bibliometrične analize ali indeksov citiranja med finskimi pravniki težko sprejeta«. ⁹⁴ Podobno je Odbor dekanov flamskih pravnih fakultet leta 1996 sicer izjavil, da revij ni mogoče rangirati, vendar je bil pozneje pripravljen o tem ponovno razmisliti, če bi rangiranje temeljilo predvsem na strokovnem mnenju, ki bi se opiralo na merila, kot so mednarodna usmerjenost, strogost recenzentskega postopka, naklada revije in njen citatni učinek. ⁹⁵

⁸⁹ Moosa, 2018, str. 98. Gl. tudi Svantesson et al., 2014, str. 71; Svantesson, 2009.

⁹⁰ Bakardjieva Engelbrekt, 2019, str. 176.

⁹¹ Prav tam.

⁹² HEFCE, 2009, str. 3, https://dera.ioe.ac.uk/138/1/09_39.pdf (obiskano: 3. 3. 2026).

⁹³ Letto-Vanamo, 2019, str. 233.

⁹⁴ Prav tam.

⁹⁵ Moed, 2005, str. 165.

5 Primerjava med WoS in nordijsko lestvico strokovnih revij s področja prava

5.1 Metodološka pojasnila

V tem razdelku je preučena skladnost med razvrstitvami, ki temeljijo na JIF (WoS), in razvrstitvami na podlagi recenzentske presoje (JUFO). JIF za leto 2021 je bil prirejen revijam, ki so na finskem seznamu uvrščene v kategorijo »pravo«. Kategoriji nista primerljivi: WoS »Law« zajema 155 revij, JUFO »pravo« 989 revij, saj JUFO vključuje tudi pravne revije, ki so v WoS razvrščene pod druge discipline (npr. kriminologija, ženske študije, mednarodni odnosi) ter številne revije zunaj WoS; 257 revij z JUFO »pravo« je v WoS uvrščenih v druge kategorije. Izračunane so bile korelacije in izluščeni sezname revij, ki jih nordijski paneli štejejo za vodilne, a niso v WoS. Uredniki teh revij so bili zaproseni za stališča do WoS in njihov visok odziv potrjuje potrebo po mednarodni razpravi. Dodatno so bila pridobljena mnenja urednikov revij na 3. ravni JUFO.

5.2 Statistična analiza

Na vrhu je prekrivanje veliko: revije, ki so na JUFO v svetovnem vrhu, so vse vključene v WoS in praviloma uvrščene v Q1; JIF tako vsaj deloma odraža strokovni ugled. Manjša odstopanja obstajajo (npr. Law & Philosophy v Q4; posamezne vrhunske revije so bile v nekih letih Q3), revija JUFO z rangom 0 v WoS je le ena. Največje neskladje je na drugi ravni JUFO: med 121 »mednarodno vodilnimi« je 56 revij (46 %) izven WoS; podobno na danskem (57/87; 65 %) in norveškem seznamu (26/66; 39 %). Gre za tri skupine: splošne pravne revije (angl. in drugi večji jeziki), specializirane pravne revije ter nacionalne/regionalne revije. To pomeni, da pomemben delež uglednih pravnih revij (še) ni v WoS; mnoge so v ESCI. Med nordijskimi seznamami so razlike: ujemanje norveškega s finskim je 82 % (51/62), danskega s finskim 61 % (53/87); razhajanja so pogostejša pri neindeksiranih in specializiranih naslovih (npr. German Law Journal ima različne uvrstitve). Na JUFO ravni 1 je razpon po WoS četrtinah širok (Q1: 16; Q2: 43; Q3: 46; Q4: 67; ostale niso v WoS), kar odraža selektivnost WoS. Tudi Scopus, čeprav manj strog, ne zajame vsega: skoraj 30 % JUFO »mednarodno vodilnih« ni indeksiranih niti v Scopusu.

Ob primerjavi finske lestvice JUFO z britansko lestvico pravnih revij, ki so jo Campbell idr. pripravili leta 2001, je bilo ugotovljeno, da je med 33 najpomembnejšimi britanskimi revijami kar 30 (več kot 90 %) uvrščenih tudi na seznam JUFO. Od teh jih je 21 (63 %) v najvišjih razredih (2 ali 3), preostale – večinoma lokalne revije – pa niso indeksirane v WoS.

Analiza revij na lestvici JUFO glede na njihov JIF je pokazala, da je v WoS le ena revija, uvrščena v najnižji razred JUFO (rang 0), kar kaže na visoko skladnost med obema sistemoma ocenjevanja. Obstaja skupina ameriških revij z visokim JIF, ki jih recenzenti sicer ne uvrščajo v svetovni vrh, a jih večina velja za mednarodno vodilne (rang 2). Nekatere revije z visokim JIF imajo v JUFO nižjo oceno, ker niso primarno pravne ali pa so pomembne predvsem regionalno. Podobne razlike se kažejo tudi na danski in norveški lestvici.

Iz analize izhajata dve glavni ugotovitvi. Prvič, JIF in strokovne ocene se večinoma ujemajo – najboljše revije na finski lestvici imajo visoke JIF in so v WoS. Drugič, WoS ni edino merilo ugleda, saj regionalne razlike močno vplivajo na dožemanje kakovosti. Ameriški recenzenti redkeje priznavajo evropske revije kot vodilne in obratno, kar povzroča razlike med nacionalnimi lestvicami.

Sklepno lahko rečemo, da se lestvice, ki temeljijo na JIF, in lestvice, ki temeljijo na strokovnih ocenah, dopolnjujejo. WoS zagotavlja objektivno mednarodno merilo, medtem ko nacionalne lestvice, kot je finska JUFO, upoštevajo strokovno presojo in odpravljajo pristranskost do angleško pišočin revij, čeprav so lahko same delno subjektivne.

6 Zaključek

Pri raziskovalnem delu obravnavane teme sem spoznala, da je na trgu izjemno veliko število pravnih revij, veliko večje, kot sem pričakovala, in prav gotovo nimajo vse enako visokih standardov objavljanja. Čeprav morajo evropski pravni strokovnjaki priznati, da obstaja resnična potreba po enotnejšem sistemu ocenjevanja raziskav v Evropi,⁹⁶ je prav tako res, da ni popolnega kazalnika kakovosti in da noben sistem ocenjevanja ne bo nikoli prepričal vseh pravnih strokovnjakov v Evropi. Poleg tega

---

⁹⁶ Van Gestel in Vranken, 2011, str. 901 in 929.

pravna znanost ni nič bolj edinstvena kot katera koli druga raziskovalna disciplina.⁹⁷ Namesto da primerjamo pravno znanost z drugimi disciplinami, bi se morali osredotočiti na kazalnike kakovosti raziskav in metode ocenjevanja, ki so za pravo najprimernejše.

Odločitev o financiranju raziskav na makro ravni (denimo univerz v neki državi) iz praktičnih razlogov ne more biti odvisna od recenzijske ocene vsake posamezne objave (ki prav tako ni popolna), niti v najrazvitejših državah, še manj pa v državah z nizkim deležem BDP, ki se vloga v raziskave. Tudi če bi z ocenjevanjem na makro ravni lahko individualno ocenili vsako posamezno objavo, bi bili rezultati takega postopka lahko enako problematični, če upoštevamo, da evropska pravna znanost nima vzpostavljenih meril, kako razlikovati med strokovnimi in znanstvenimi članki, med strokovnimi in znanstvenimi monografijami, kjer ni jasno, kaj je »visoka stopnja zavrnitve«, in kjer ni soglasja, ali je strokovno recenziranje res bolj pravično kot uredniško ocenjevanje. Zato je nujno, da tako slovenska kot evropska pravna znanost dejavno sodelujeta pri oblikovanju kazalnikov, ki najceloviteje odražajo raziskave, dragocene za pravno akademsko skupnost in pravno stroko.

Pri primerjavi pravnih revij v WoS in finski lestvici pravnih revij, ki temelji na recenzijem razvrščanju, je bilo ugotovljeno, da med najboljšimi pravnimi revijami na svetu na finski lestvici ni pravnih revij, ki ne bi bile vključene tudi v WoS. Poleg tega so vse najboljše pravne revije na svetu uvrščene v prvo četrtino (Q1) lestvice WoS. Tako lahko sklepamo, da so vse pravne revije, ki jih pravni strokovnjaki štejejo za revije najvišje kakovosti, visoko uvrščene tudi v WoS, čeprav recenzenti ne uporabljajo statistike citiranosti kot glavnega dejavnika odločanja. Bistveno neskladje med razvrstitvijo pravnih revij na podlagi citatov in razvrstitvijo strokovnih revij pa obstaja v kategoriji mednarodno vodilnih pravnih revij, kjer skoraj polovica od 121-ih revij ni vključena v WoS. Poleg tega precejšen delež mednarodno vodilnih revij na danski in norveški strokovni lestvici pravnih revij ni vključen v WoS. To se nanaša na nekatere splošne pravne revije v angleščini in drugih splošno razširjenih jezikih, številne priznane specializirane pravne revije, letnike, ki ne objavljajo dovolj člankov, da bi jih lahko vključili v WoS, ter pravne revije regionalnega ali nacionalnega pomena za zadevne države. To pomeni, da obstaja velik delež revij na področju prava z velikim mednarodnim ugledom, ki niso uvrščene v WoS in nimajo

---

⁹⁷ Gl. tudi *Gutwirth*, ki navaja, da ima vsaka znanost svoj režim resnice (*Gutwirth*, 2009, str. 69).

zabeleženih JIF, niti citati v teh revijah ne prispevajo k JIF pravnih revij, ki so uvrščene v WoS. Poleg tega je bilo ugotovljeno, da visok JIF, ki uvršča pravno revijo v prvo četrtino lestvice WoS, po strokovni presoji ne pomeni, da je ta revija samodejno uvrščena med vodilne pravne revije na svetu; to dejstvo je mogoče deloma pripisati kvotnemu sistemu lestvice JUFO, deloma pa regionalnemu dojojanju vpliva pravnih revij.

V zvezi s tem se predlaga dvostopenjski pristop. Po eni strani je pomembno, da se za vključitev v WoS izbere več evropskih pravnih revij, saj več nacionalnih raziskovalnih svetov in univerz svoje odločitve o financiranju raziskav utemeljuje na tej platformi. Pravne revije v WoS so svetovno priznane in privabljajo številne znanstvenike, ki želijo in/ali morajo svojim financerjem raziskav predstaviti mednarodno potrjene publikacije. Ko se bo povečalo število evropskih pravnih revij, vključenih v WoS, se bo podoba mednarodnega vpliva vseh evropskih pravnih revij izboljšala na podlagi učinka snežne kepe, kar bo privedlo do višjih JIF za tiste revije, ki so že vključene v WoS, in pomagalo tistim kakovostnim znanstvenim pravnim revijam, ki se še potegujejo za vključitev, da dokažejo svoj mednarodni vpliv. Jasno je tudi, da mora platforma WoS upoštevati načela Leidenskega manifesta in jih dosledneje upoštevati pri merilih za izbor pravnih revij v svoje osnovne podatkovne zbirke, zlasti glede revij, ki ne izhajajo v angleščini, pravnih revij, ki so bolj nacionalno usmerjene, vendar izpolnjujejo najvišje standarde kakovosti, ter glede specializiranih pravnih revij, ki izpolnjujejo ozke niše pravne znanosti in so zato zelo dragocene brez dejanskega potenciala, da bi pritegnile veliko število citatov. V izračune JIF je treba vključiti tudi citate v knjigah, da se odraža celovitejši vpliv revije.

Dokler izbirna merila WoS ne bodo bolj prilagojena evropski pravni znanosti, lahko lestvice, ki temeljijo na recenzijski razvrstitvi revij, dopolnjujejo lestvice, ki temeljijo na JIF, z ocenjevanjem kakovosti tistih pravnih revij, ki jih WoS postavlja na stranski tir. Zanimivo je, da na splošno vsi »vedo«, katere pravne revije so vodilne na določenih pravnih področjih, ko pa se seznam pripravi na papirju, se zdi, da soglasje izgine. Pravzaprav bi bilo takšno soglasje naivno pričakovati. Kljub temu sta potrebna sodelovanje in izmenjava mnenj med različnimi nacionalnimi forumi pravnih strokovnjakov, ne le v Skandinaviji, kjer so takšni forumi že oblikovani, temveč po vsej Evropi. Enotna evropska lestvica bi imela večji vpliv na nacionalne raziskovalne svete in univerze, saj bi odražala evropsko razumevanje najprestižnejših, mednarodno vodilnih in standardno kakovostnih znanstvenih

pravnih revij na svetu. Kot ugotavljata *Van Gestel* in *Vranken*, je potrebna vseevropska razprava o prednostih in slabostih različnih sistemov ocenjevanja raziskav, namesto da bi vsaka država na novo izumljala kolo.⁹⁸ Glede na to, da je Evropska znanstvena fundacija (ESF), ki je pomagala pri podobnem projektu na področju humanistike, prenesla delovanje ERIH na Norveški center za raziskovalne podatke (NSD), je malo verjetno pričakovati, da bi se lotila takšne naloge na področju pravne znanosti. Druga možnost je, da bi bil Evropski pravni inštitut (ELI) z mrežami v pravni znanosti na nacionalni in evropski ravni primeren forum za takšno nalogo.

Finski sistem ocenjevanja publikacij z metodologijo, ki je v skladu z DORA in Leidenskim manifestom, bi lahko bil vzor za tak projekt. Pod pogojem, da bi bila takšna lestvica, ki bi temeljila na recenzijem razvrščanju, oblikovana na podlagi načel objektivnosti, preglednosti in sodelovanja znanstvene skupnosti, bi znanstvenikom, univerzam in financerjem pomagala, da bi zunaj seznama WoS razlikovali med pravnimi revijami z visokim ugledom kakovosti in drugimi. Na ta način bi bila kvantitativnim in kvalitativnim vidikom vpliva posvečena uravnotežena pozornost.⁹⁹ V zvezi s pravnimi revijami bi priznanje, da so mednarodno vodilne na evropski lestvici, ki temelji na recenzijem ocenjevanju, ne le pritegnilo več avtorjev, ampak bi se lahko uporabilo tudi kot referenca za zadevno revijo, ko bi se potegovala za uvrstitev na WoS.

Kljub spornosti JIF in WoS med pravniki večina odgovornih urednikov, katerih pravne revije niso uvrščene v WoS, ni imela ekstremističnih stališč v zvezi s tem, precejšnje število pravnih revij pa je že vključenih v ESCI ali pa se nameravajo za vključitev prijaviti v prihodnosti. Skrajna stališča glede analize citatov tudi na področju prava niso primerna, saj ima slednja svoje prednosti in omejitve, prav tako kot recenzijski pregled.¹⁰⁰ Poleg tega je malo verjetno, da bi ena velikost ustrezala vsem, pri čemer pravna znanost ni izjema. Kot so zapisali avtorji poročila *Metric Tide Report*, potrebuje zrel raziskovalni sistem spremenljivo geometrijo strokovne presoje ter kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov.¹⁰¹ Prvo načelo Leidenskega manifesta tudi navaja, da »lahko kvantitativne metrike izpodbijajo tendence po pristranskosti

---

⁹⁸ Van Gestel in Vranken, 2011, str. 901.

⁹⁹ Council of Australian Law Deans, str. 6.

¹⁰⁰ Moed, 2005, str. 4. Gl. tudi *Woods*: »akademski sistemi, ki temeljijo na citiranju, niso popolnoma neveljavni« (Woods, 2014).

¹⁰¹ Wilsdon, 2016, str. viii.

pri strokovnem ocenjevanju» in s tem krepijo strokovno ocenjevanje, vendar »ocenjevalci ne smejo biti v skušnjavi, da bi odločanje prepustili številkam«. ¹⁰² Nedvomno je izziv ustrezno združevanje kvantitativnega in kvalitativnega pristopa; to je na način, ki raziskovalcev ne sili, da objavljajo drugje ali objavljajo nekaj, česar običajno ne bi (denimo članke namesto knjig). Če so opravili najboljše raziskave, nacionalne ali mednarodne in primerljive z delom njihovih kolegov na ustreznih pravnih področjih, bi morali univerzitetni vodje financerjev raziskav vzpostaviti postopke in merila, s katerimi bi lahko v celoti priznali takšno delo ob upoštevanju posebnosti disciplin in poddisciplin ter nacionalnih posebnosti, če te vplivajo na delo raziskovalcev.

Najpomembneje pa je, da je določanje kazalnikov kakovosti raziskovalnih publikacij stalen in neprekinjen proces. To je z razmahom orodij umetne inteligence, s katerimi eksponentno narašča število prijav raziskovalnih projektov in raziskovalnih objav, še toliko bolj pomembno kot pred nekaj leti. Ker pravno raziskovanje pri razvoju kazalnikov kakovosti zaostaja, je pomembno, da pravni raziskovalci sodelujejo v procesu oblikovanja teh kazalnikov. Če pravna raziskovalna skupnost ne more oblikovati ustreznih kazalnikov za ocenjevanje raziskovalne uspešnosti, nam ostane nasprotovanje trendu, da se sredstva za raziskave delijo na podlagi pretekle raziskovalne uspešnosti, kar bi zlahka razumeli, kot da pravna znanost zaostaja – ne le pri oblikovanju meril za ocenjevanje, temveč glede raziskovalne uspešnosti nasploh.

Pravni raziskovalci si težko delamo utvare, da bomo lahko obrnili smer, v katero gre razvoj znanstvene politike – tako v Sloveniji kot globalno. Države in univerze vse bolj financirajo raziskovalno dejavnost na podlagi preteklih znanstvenih objav, pri čemer bibliometrični kazalci ostajajo prevladujoče orodje vrednotenja. Tudi če bi našli sredstva za sistem recenzentskega ocenjevanja, ni zagotovila, da bi ga raziskovalna skupnost dojemala kot bolj objektivnega, poštenega ali zanesljivega. Sprejeti moramo realnost, da bo bibliometrika ostala del sistema. A hkrati je nujno doseči njegovo dopolnitev, tako da pravna znanost, ki se ukvarja z nacionalnimi pravnimi vprašanji, ne bo postopoma izrinjena na rob – in z njim tudi njena družbena vloga. Potrebni sta dve smeri ukrepanja: po eni strani je treba okrepiti prizadevanja za vključitev slovenskih pravnih revij v mednarodne indeksacijske baze,

---

¹⁰² Hicks et al., 2015.

kjer se tudi na globalni ravni vse bolj prepozna potreba po upoštevanju načel Leidenskega manifesta. Po drugi strani pa mora slovenski regulator, zlasti Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije ter ARIS, jasno prepoznati pomen slovenske pravne znanosti za vladavino prava in stabilnost pravnega reda. Brez pravne znanosti, ki izhaja iz domačega konteksta, dolgoročno ne bo mogla normalno delovati nobena raziskovalna disciplina, noben raziskovalni inštitut in nobena univerza v Sloveniji.

Literatura

- Aad, G. et al. (2012) Observation of a New Particle in the Search for the Standard Model Higgs Boson with the ATLAS Detector at the LHC. *Physics Letters B*, 716, strani 1–29.
- Allahbadia, G. N. (2014) Thinking Beyond the Thomson Reuters 'Impact Factor'. *The Journal of Obstetrics and Gynecology of India*, 64, strani 231–233.
- Bakardjieva Engelbrekt, A. (2019) Evaluation of Academic Legal Publications in Sweden. V: Van Gestel, R., Lienhard, A. (ur.) *Evaluating Academic Legal Research in Europe*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, strani 170–217.
- Baker, S. (2019) Authorship: Are the days of the lone research ranger numbered? *Times Higher Education* (3. julij 2019).
- Basedow, J. (2019) Osebna komunikacija z avtorico, 22. maj 2019.
- Bogdandy, A. von (2012) National Legal Scholarship in the European Legal Area – A Manifesto. *International Journal of Constitutional Law*, 10, strani 614–626.
- Chorus, C., Waltman, L. (2016) A Large-Scale Analysis of Impact Factor Biased Journal Self-Citations. *PLoS One*, 11, e0161021.
- Clarivate (2018) Journal Citation Reports: Reasons for not calculating Impact Factors for journals covered in Arts & Humanities Citation Index, https://support.clarivate.com/ScientificandAcademicResearch/s/article/Journal-Citation-Reports-Reasons-for-not-calculating-Impact-Factors-for-journals-covered-in-Arts-Humanities-Citation-Index?language=en_US (obiskano: 3. 3. 2026).
- Clarivate (2026) Master Journal List, http://mjl.clarivate.com/scope/scope_ccsbs/ (obiskano: 3. 3. 2026).
- Clarivate (2026) Osnovna zbirka Web of Science: Uvod, <https://clarivate.libguides.com/woscc> (obiskano: 3. 3. 2026).
- Di Bitetti, M. S., Ferreras, J. A. (2017) Publish (in English) or Perish. *Ambio*, 46, strani 121–127.
- DORA (2012) San Francisco Declaration on Research Assessment, <https://sf.dora.org/> (obiskano: 3. 3. 2026).
- European Commission (2019) Future of scholarly publishing and scholarly communication, Report of the Expert Group to the European Commission. Luxembourg: Urad za publikacije EU.
- Fortunato, S. et al. (2018) Science of Science. *Science*, 359, eaao0185.
- Garfield, E. (1979) *Citation Indexing – Its Theory and Application in Science, Technology, and Humanities*. New York: John Wiley & Sons.
- Garfield, E. (1998) *The Use of Journal Impact Factors and Citation Analysis for Evaluation of Science*. Mini Symposium, Oslo.
- Gestel, R. van (2015) Sense and Non-Sense of a European Ranking of Law Schools and Law Journals. *Legal Studies*, 35, strani 165–185.
- Gestel, R. van, Lienhard, A. (2019) *Evaluating Academic Legal Research in Europe: The Advantage of Lagging Behind*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.

- Gestel, R. van, Micklitz, H.-W., Rubin, E. L. (2017) *Rethinking Legal Scholarship: A Transatlantic Dialogue*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.
- Gestel, R. van, Snel, M. (2019) *Evaluation of Academic Legal Publications in the Netherlands*. V: Van Gestel, R., Lienhard, A. (ur.) *Evaluating Academic Legal Research in Europe*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, strani 56–87.
- Gestel, R. van, Vranken, J. (2011) *Assessing Legal Research*. *German Law Journal*, 12, strani 901–929.
- Gutwirth, S. (2009) *The Evaluation of Legal Science, The VI. IR-model for integral quality assessment of research in law*, v: Henri Eisendrath (ur.) *It takes two to do science: The puzzling interactions between science and society*. Brussels: Vubpress, strani 69–79.
- Haddawy, P. et al. (2016) *A Comprehensive Examination of the Relation of Three Citation-Based Journal Metrics to Expert Judgment of Journal Quality*. *Journal of Informetrics*, 10, strani 162–173.
- Hamel, R. E. (2013) *El campo de las ciencias y la educación superior entre el monopolio del inglés y el plurilingüismo: elementos para una política del lenguaje en América Latina*. *Trabalhos em linguística aplicada* 52, strani 321–384.
- Hicks, D. (2012) *Performance-Based University Research Funding Systems*. *Research Policy*, 41, strani 251–261.
- Hicks, D. et al. (2015) *Bibliometrics: The Leiden Manifesto for Research Metrics*. *Nature*, 520, strani 429–431.
- Hirsch, J. E. (2005) *An Index to Quantify an Individual's Scientific Research Output*. *PNAS*, 102, strani 16569–16572.
- Jacso, P. (2010) *The Impact of Eugene Garfield through the Prism of Web of Science*. *ALIS*, 57(3), strani 222–247.
- JUFO (2026) *FAQ*, <http://www.julkaisufoorumi.fi/en/evaluations/faq> (obiskano: 3. 3. 2026).
- Lienhard, A., Byland, K., Schmied, M. (2019) *Evaluation of Academic Legal Publications in Switzerland*. V: Van Gestel, R., Lienhard, A. (ur.) *Evaluating Academic Legal Research in Europe*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, strani 142–169.
- Maier, E. (2019) *Evaluation of Academic Legal Publications in Austria*. V: Van Gestel, R., Lienhard, A. (ur.) *Evaluating Academic Legal Research in Europe*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, strani 104–141.
- Matthews, D. (2019) *Nobelists Backs Internal Review for Papers*. *Times Higher Education* (29. julij 2019).
- Mellinkoff, D. (2004) *The Language of the Law*. Eugene: Wipf and Stock.
- Meneghini, R., Packer, A. L. (2007) *Is There Science beyond English?* *EMBO Reports*, 8, strani 112–116.
- Milanović, M. (2016) *Horrible Metrics*. *EJIL: Talk!*, 24. avgust 2016.
- Moed, H. F. (2005) *Citation Analysis in Research Evaluation*. Dordrecht: Springer.
- Moosa, I. A. (2018) *Publish or Perish*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.
- Perez, O. et al. (2019) *The Network of Law Reviews*. *Modern Law Review*, 82, strani 240–268.
- Peruginelli, G. (2019) *Evaluation of Academic Legal Publications in Italy*. V: Van Gestel, R., Lienhard, A. (ur.) *Evaluating Academic Legal Research in Europe*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, strani 238–264.
- Purnhagen, K., Petersen, N. (2019) *Evaluation of Academic Legal Publications in Germany*. V: Van Gestel, R., Lienhard, A. (ur.) *Evaluating Academic Legal Research in Europe*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, strani 88–103.
- Reedijk, J. (2014) *The Value and Accuracy of Key Figures in Scientific Evaluations*. *Wenner-Gren International Series*, 87, strani 85–93.
- Ross, J. (2019) *New Zealand Research Evaluation 'Sidelines Locally Focused Work'*. *Times Higher Education* (6. maj 2019).
- Ruda, A. (2019) *Evaluation of Academic Legal Publications in Spain*. V: Van Gestel, R., Lienhard, A. (ur.) *Evaluating Academic Legal Research in Europe*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, strani 294–340.

- Sandström, U., Van den Besselaar, P. (2018) Funding, Evaluation, and the Performance of National Research Systems. *Journal of Informetrics*, 12, strani 365–384.
- Serenko, A., Dohan, M. (2011) Comparing the Expert Survey and Citation Impact Journal Ranking Methods. *Journal of Informetrics*, 5, strani 629–648.
- ShanghaiRanking (2024) Methodology for Global Ranking of Academic Subjects, <https://www.shanghairanking.com/rankings/gras/2024> (obiskano: 3. 3. 2026).
- Shepherd, P. T. (2007) The Feasibility of Developing and Implementing Journal Usage Factors. *Serials*, 20, strani 117–123.
- Smith, R. (2015) The peer review drugs don't work. *Times Higher Education* (28. maj 2015).
- Svantesson, D. J. B. (2009) International Ranking of Law Journals. *Legal Studies*, 29, strani 678–691.
- Swygart-Hobaugh, A. J. (2004) A Citation Analysis of the quantitative/qualitative methods debate's reflection in sociology research: Implications for library collection development. *Library Collections, Acquisitions, and Technical Services*, 28, strani 180–195.
- Taylor, J. (2006) Managing the Unmanageable. *Higher Education Management and Policy*, 18, strani 9–34.
- Testa, J. (2009) The Thomson Reuters Journal Selection Process. *Transnational Corporations Review*, 1, strani 59–66.
- Van Leeuwen, T. (2013) Bibliometric Research Evaluations, Web of Science and the Social Sciences and Humanities: a problematic relationship? *Bibliometrie – Praxis und Forschung*, 2, strani 1–18.
- Woods, P. A. (2014) Stop Counting (Or At Least Count Better). *JOTWELL - The Journal of Things We Like (Lots)*, SSRN, strani 1–14.

Summary

Slovenian legal scholarship is increasingly adapting to the criteria of international indexation systems, which threatens its disciplinary self-identity and autonomy – its capacity to develop its own questions, methods, and content rooted in the national legal framework. As a result, it is losing touch with legal issues that are essential to the functioning of the rule of law in Slovenia. This paper critically examines the transfer of evaluation methods for scientific performance from the natural and technical sciences to the field of legal scholarship. Such practices bring about numerous negative consequences, including the fragmentation of research content, formalistic inflation of publications – accelerated by artificial intelligence tools – and the neglect of topics that are crucial for the domestic legal environment.

The chapter compares two different systems of evaluating legal journals – the Web of Science (WoS) and the Finnish Publication Forum (JUFO) – and presents a statistical analysis of correlations between the two. While the most highly regarded legal journals globally are ranked in the top quartile (Q1) of WoS and simultaneously appear at the highest levels in JUFO, substantial discrepancies arise in the category of internationally leading legal journals. Nearly half of the 121 journals classified as leading in peer-reviewed European lists are not included in WoS. Many specialized or regionally important journals that meet high-quality standards remain excluded from WoS, largely due to its language and geographic biases. Consequently, a significant share of reputable European law journals lacks an impact factor, and citations published in them do not contribute to WoS-based bibliometric metrics.

The findings demonstrate that bibliometric indicators alone are insufficient for evaluating the quality and influence of legal research. A twofold approach is proposed: first, to strengthen efforts for the inclusion of more high-quality European legal journals in WoS, thereby improving their international visibility and cumulative citation impact; and second, to develop complementary, peer review–based evaluation systems in line with the principles of the Leiden Manifesto and DORA. Such systems would recognize the distinct nature of legal scholarship, where qualitative judgment and contextual relevance outweigh purely quantitative measures.

The study argues that legal academia in Slovenia and across Europe must actively participate in defining appropriate quality indicators that reflect the true value of legal research for both the academic community and the legal profession. Because research funding and academic careers are increasingly determined by publication metrics, it is crucial that legal scholars engage in shaping evaluation frameworks rather than passively adapting to those imported from other sciences. The paper concludes that bibliometrics will remain a permanent feature of research assessment, but must be complemented by qualitative evaluation mechanisms that safeguard the integrity and social function of legal scholarship.

Ultimately, the future of Slovenian and European legal science depends on achieving a balanced integration of quantitative and qualitative assessment methods, reinforcing national and disciplinary specificities, and ensuring that research addressing domestic legal challenges is not marginalized. Only through sustained collaboration among national and European research bodies, universities, and journal editors can legal scholarship maintain its essential role in supporting the rule of law and democratic governance.

O avtorici

Redna profesorica, Jean Monnet Chair, Pravna fakulteta Univerze v Mariboru, kontakt: janja.hojnik@um.si. V tem poglavju monografije so uporabljeni podatki v Web of Science, Scopus in JUFO za leto 2021, saj je bila v letu 2022 lestvica Web of Science v Cobissu združena s čakajočimi revijami (t. i. ESSCI), ki tako za leti 2022 in 2023 izkazuje kar 425 pravnih revij, ki pa niso vse že uvrščene na glavni seznam SSCI (gl. <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/jcr>).

